

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NR. 22

"Keleivis" telefonas AN 8-3071

SO. BOSTON, MASS., 1972 METŲ GEGUZĖS - MAY 30
Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 20 centų

68-TIEJI METAI

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$7.00
pusiui metų - 6 months .. \$4.00

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
(Except for two weeks in July)
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1966

KELEIVIS

636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

Komunistai stengias žuvusį R. Talantą suniekinti

Sudaryta komisija, kuri po mirties turi įrodyti, kad R. Talanta (ar Kalanta) buvęs "psichinis ligonis".

Praeitame numery buvo plačiai rašyta, kaip gegužės 14 d. Kauno muzikinio teatro sodelyje vykusio gino jaunuolių protesto akcijos metu, protestuojant prieš komunistinę valdžią, Romas Talanta buvo darbininkas ir vakarinių kursų studentas. Jis mirė ligoninėje po 12 valandų.

Elta gegužės 30 d. laidoje informuoja: Chicago Tribune korespondento pranešimu, Romas Talanta buvo darbininkas ir vakarinių kursų studentas. Jis mirė ligoninėje po 12 valandų.

Informatoriams, kurie telefonu tai pranešė Maskvoje gyvenantiems Vakarų spaudos ar radijo atstovams, buvo grasinama kalėjimo bausmėmis, kaip už valstybės šmeižimą, jeigu jie žinias apie tą įvykį perduos užsieniečiams į Maskvą. Bet jie grasinimų nepabūgo.

Elta primena, kad lietuvių jaunimas demonstravo prieš okupaciją ir 1956 metų Vengrijos sukilimo metu.

Pastaruoju metu ateina žinių apie šio jaunuolio protesto mirtį ir iš komunistinės spaudos. Šia proga komunistinė "Vilnis" gegužės 25 d. laidoje persispausdino ir "Kauno Tiesos" komentarus.

Tenai Talanta vadinamas Romu Kalanta.

Kaip ko kita iš komunistinės valdžios ir negalima būtų laukti, R. Talantos (arba Kalantos) nusižudymas labai paskubom ir stropiai bandoma ten priskirti jo "psichinei ligai". Kaip minėta "Kauno Tiesos" rašo, įvykiui iširti buvo paskirtos kelios ekspertizės, jų tarpe "teismo medicininė psichiatrinė". Ją atlikusi komisija, kurią sudarė Vilniaus universiteto psichiatras J. Andriuskevičienė, Kauno psichoneurologinės ligoninės vyriausias gydytojas V. Berneris, jo pavaduotoja A. Daukšienė, sveikatos apsaugos ministerijos vyriausias psichiatras J. Gutmanas ir Kauno medicinos instituto prof. psichiatras J. Surkus. Jie visi iš Kalantos likusių užrašų ir pasikalbėjimų su jo tėvu nustatė, kad Kalanta, esą, buvęs psichiškai sergąs...

Sovietiniai "psichiatrai" išspaudė iš jaunuolio tėvo pareiškimą, kuriame tarp kitko sakoma, kad "kažkokie nesupratę elementai,

pasinaudoję mūsų nelaime, šneka apie artimųjų persekiojimą, bandė trikdyti miestie rimti..."

Ką gi tėvas kita galėjo sakyti tokiu atveju? Komunistinės valdžios atstovams?

Laikraštis demonstravusių jaunimą vadina chuliganais, dykduoniais ir panašiais jau daug kartų mums girdėtais vardais, kalba apie jų tarymą ir užgria baudžiamąsias bylas.

Bet ir Kalantos tėvas praneša apie artimųjų persekiojimą...

O tai jau nėra chuliganų kalba. Tai laisvės kovotojų žodžiai, kurių neįmanoma suniekinti ar okupanto lazda lengvai nutildyti.

Šios gyvybės aukos sukeltos demonstracijos vyksta ir laisvajame pasaulyje. Jų buvo Clevelande, Chicagoje, New Yorke ir kitur. Tuo reikalu buvo siunčiamos telegramos net Maskvoje viešiniam prezidentui Nixonui. Tokia gyvybės auka neturi dingti pasaulio trumpoje atmintyje.

Von Braun išėjo į privačią pramonę

Vokietis dr. von Braun, kuris naciams buvo pagaminęs V-2 raketas ir yra laikomas Amerikos tolimųjų erdvių raketų tėvu, pasitraukė iš JAV aeronautikos ir erdvių administracijos ir perėjo dirbti į Fairchild bendrovę. Tai bendrovė gamina erdvėlaiviams įvairius įrengimus.

Jis mano čia būsiąs naudingas, negu aeronautikos administracijoje, kuri ilgiam laikui yra aprūpinta specialistais, planais ir įrengimais.

Sugedo prezidentui skirtas lėktuvas

Sovietų lėktuvą, kuriuo prezidentas Nixonas ir jo palydovai turėjo iš Maskvos skristi į Kijevą, sugedo, ir po 45 minučių laukimo teko persėsti į kitą lėktuvą.

Šiaurės Airijoje bombų sproginiai nesiliauja ir Anglijos centro vyriausybei perėjus to krašto valdymui. Neseniai sprogo 100 sv. bomba užmušė 6, o sužeidė 18.

Ketvirtosios Tautinių Šokių šventės vakaro lėšų rinkimo bankete balandžio 22 d. Beverly Country Club Chicagoje dainuoja solistas Algirdas Brazis. Apatinėje nuotraukoje linksmiai nusiteikę (iš kairės į dešinę) dr. E. Ringus, dr. J. Valaitis, J. Talandis, N. Vengrienė ir dr. A. Valiūnas. Banketas sutraukė apie 200 asmenų, kurie mokėjo už vakarą po \$100.

Nuotraukos V. Noreikos

GEDULO, BADO IR MALDOS DIENOS REIKALU

Pasaulyje pasklidus žiniais apie naujus neramumus okupuotoje Lietuvoje (Romo Talantos, ar Kalantos, mirties, studentų demonstracijos Kaune), JAV LB centro valdyba paskelbė šių metų birželio 15 dieną gedulo, bado ir maldos dieną. Apie tai jau buvo pranešta visoms spaudos agentūroms (AP, UPI, National Catholic Press Service, Religious News Agency), televizijos ir radijo stotims, atskiriems žurnalistams. Žinia pasklido daugelyje TV ir radijo programų, plačiai garsinta amerikiečių laikraščiuose.

JAV LB centro valdyba visus šio krašto lietuvius prašo:

1. šią dieną solidariai 24 valandas badauti visai nevalgant, pasitenkinant vien vandeniu, vaisiais ir jaunuo-liams iki 18 metų, ligoniams ir seneliams šis prašymas netaikomas);
2. apie tai informuoti visas vietines TV, radijo stotis ir laikraščius;
3. kreiptis į vyskupus, prašant šią dieną skelbti maldos dieną už Lietuvą visose bažnyčiose; prašyti valstijų gubernatorių ir miestų burmistrų specialių deklaracijų;
4. ieškoti būdų šią dieną atskirose vietovėse geriausiai tinkamomis priemonėmis sudramatizuoti.

JAV LB centro valdyba šia linkme dar tolesnius žygius ir apie juos bei jų pasekmes visuomenę informuos. Iškilus naujiems reikalams, vėl kreipsis į visuomenę, prašydama tautos.

JAV LB centro valdyba

Mirė "Draugo" administratorius

Po trumpos ligos nuo širdies smūgio gegužės 25 d. šv. Kryžiaus ligoninėje mirė dienraščio Draugo reikalų vedėjas Remigijus Juozas Valaitis.

Velionis gimęs 1907 m. Slavikų valsčiuje. Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo laikraščių Ryto, XX Amžiaus administracijoje. 1948 m. atvykęs į Chicago, pradėjo dirbti Draugo administracijoje ir čia dirbo iki mirties.

Užsienio prekyba su nuostoliais

Balandžio mėnesį JAV iš užsienio įvežė prekių už \$699.4 mil. daugiau, negu išvežė į užsienius. Nuo šių metų pradžios tas skirtumas sudaro net \$2.2 bilionus. Spėjama, kad šie metai JAV bėms minėtu požiūriu gali būti patys blogiausi.

Bet stambūs biznierių tikisi atsigrębti iš padidėjusios prekybos su sovietais.

Prez. Nixonas grįžta namo daugybė parašų nešinas

Daug problemų išspręsta su plunksna prie stalo, bet žymiai mažiau žemės pavirsiuje. Liko žodžiais pridengti ir Vietnamo, ir Artimųjų Rytų konfliktai.

Prez. Nixono kelionė į JAV prezidentas buvo raudonąja komunistų žeme ir dar toliau, kuri tęsėsi nuo gegužės 22 d. iki 31 dienos, sakoma buvusi naudinga. Jos metu buvo aptarta daugiau klausimų, negu tikėtasi, ir pasirašyta taip pat daugiau ir žodingesnių deklaracijų, negu optimistai spėliojo. Kitas reikalas, kaip visa tai bus įgyvendinta arba bent bus siekiama įgyvendinti.

Iš Maskvos prez. Nixonas nuvyko į Kijevą, iš ten į Teheraną, Iraną, dar vizitas Lenkijoje ir — namo.

Mirė Windsoro kunigaikštis

Gegužės 28 d. Paryžiuje savo namuose mirė Windsoro kunigaikštis, buvęs Britanijos karalius Edwardas VIII, 77 metų amžiaus.

Prieš 36 metus jis atsisakė Britanijos karaliaus sosto, nes pasiryžo vesti jau du kartus persiskyrusią amerikietę Wallis Simpsonienę.

Karališkoji šeima, vyriausybė, anglų bažnyčia ir daugelis visuomenės buvo griežtai priešinga karaliaus pasiryžimui, todėl jis ir atsisakė sosto.

Karaliaus šeima ir vyriausybė ilgai buvo nutraukusios su juo visus santykius. Tik 1956 m. karalienė Elzbieta susitiko su savo dėde ir jo žmona, kai jis buvo atvykęs į Londoną ir susirgo.

Jis bus palaidotas birželio 5 d. Frogmore mauzoliejuje, pusė mylios nuo Windsoro pilies.

Vokietijoj grasina bombomis

Raudonosios armijos dalinių pasivadinti organizacija pranešė spaudai, kad ateinantį penktadienį tarp 1 ir 2 val. popiet Stuttgarte 3 automobiliuos sprogs 66 svarų bombos. Gyventojai išpėjami atidaryti langus ir eiti į rūsius. Girdi, Hanojaus ir kitų Vietnamo miestų gyventojai priversti tai daryti kasdien ilgas valandas ir rūsiuose mirti.

Ta organizacija kaltinama ir dėl jau anksčiau buvusio sproginio, dėl kurių žuvo 4 Amerikos kariai ir daug žmonių sužeista.

Visur JAV prezidentas buvo sutiktas iškilmingai ir puošniai, o ypač Maskvoje prisirašyta daug sutarčių ir pasižadėjimų. Svarbiausius sutartus ir nesutartus reikalus aptaria Sovietijos vadų ir prez. Nixono sutartinai išleistas platus komunikatas.

Komunikate išskaitome abiejų šalių pabrėžtas pastangas vengti ginkluoto konflikto ir mažinti tarptautinę įtampą. Tuo pačiu bus siekiama taikios koegzistencijos.

Abu partneriai sutarė apriboti priešraketinių atominių raketų gamybą, o taip pat ir puolamuosius atominius ginklus.

Sutarta vengti laivų ir lėktuvų incidentų, kurie gali sukelti nesupratimus ir karo pavojaus grėsmę.

Sudaryta susitarimų sveikatos, mokslinės pažangos, erdvės tyrinėjimų ir kultūrinio bendradarbiavimo klausimais.

Europoje būsią siekiama įtampos atlydzio, kuris jau prasidėjęs. Čia turės būti sumažintas ginklavinimas ir tam suaukta Europos saugumo konferencija, kuriai reikia gerai pasiruošti.

Sovietai ir JAV sutaria Artimuosiuose Rytuose siekti taikaus Izraelio ir arabų konflikto išlyginimo, tik nepasakyta, kaip tai bus daroma.

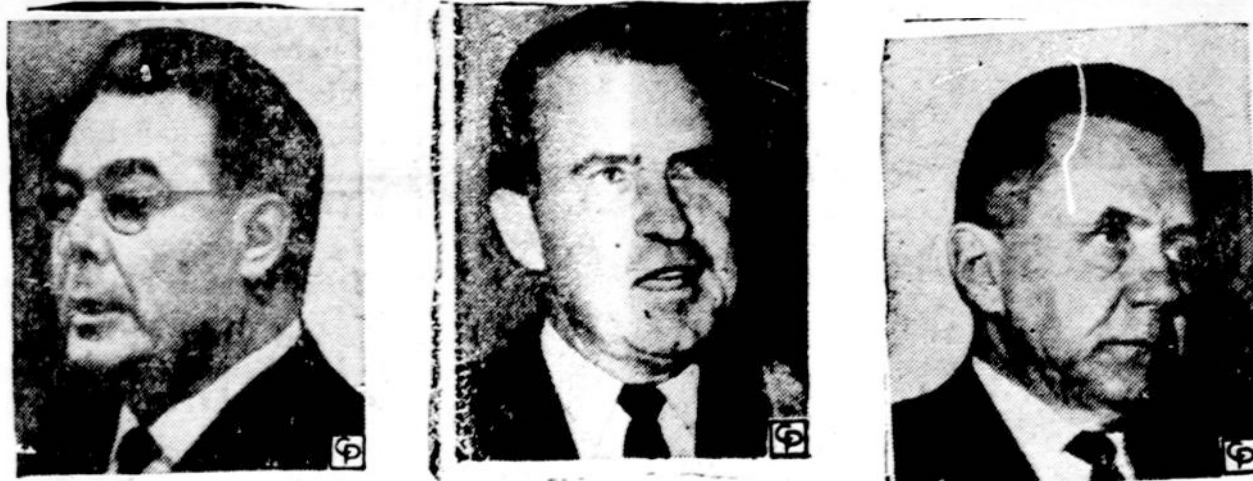
Dar būsią plečiama prekyba, kultūriniai ryšiai, kovojama bendrom jėgom prieš žemės ir oro užtersimą.

Deja, taikingo sugyvenimo troškimuose nenumatyta, kaip reikia baigti Vietnamo karo. Abeji mini reikalą Indokinijos gyventojams

leisti laisvai apsispręsti, bet sovietai ir toliau žada šiaurės Vietnamui karinę paramą, o amerikiečiai ir toliau palaiko Pietų Vietnamą ir bombarduoja šiaurinį.

Atrodo, kad Vietnamo konflikto klausimu nepavyko susitarti, ir tas reikalas paliko pridengtas gražių žodžių kilimu. Kol jį išspręs įvykiai karo lauke ar vienos kurios pusės nuolaidumas.

Sis faktas jau dabar parodė, kad visos problemos daug lengviau išsprendžiamos popierėje, negu žemės pavirsiuje.

Pasaulinės reikšmės pasitarimų, kurie praėjus savaitę vyko Maskvoje, dalyviai. Kairėje Sovietų Sąjungos komunistų vadas Leonidas Brežnevas, metalurgijos inžinierius, gimęs 1906 m. Vidury JAV prezidentas Richardas Nixonas, teisininkas, gimęs 1913 m. Dešinėje Sovietų Sąjungos premjeras Aleksejus Kosyginas, tekstilės inžinierius, gimęs 1903 m.

Dvylikos punktų „gerų norų“ dokumetas

Prezidento Nixono kelionės į Maskvą rezultatas — nemažas pudas pasirašytų svarbesnių ir mažiau svarbių sutarčių ir dar daugiau žodinių pareiškimų, kuriais išryškina abiejų kraštų pažinimo opiais politiniais klausimais ir vadinamieji ateities siekimai. Akivaizdžiausiai visa tai išreikšta 12-kos punktų taikingo sugyvenimo pareiškimu, kurį abi pusės pasirašė praeitą pirmadienį. Jame yra pasizadama:

- 1—Vystyti abiejų kraštų normalius santykius, grindžiamus suverenumu, lygybės, nesikišimo į viena kitos vidaus reikalus ir bendros naudos principais.
- 2—Dėti didžiausias pastangas kariniam susidūrimui ir atominiam karui išvengti. Kilusius nesusipratimus ir ginčus spręsti pasitarimais ir taikiais būdais.
- 3—Pripažinti viena kitos šalies saugumo interesus ir ir atsakyti jėgos vartojimo.
- 4—Plėsti abiejų šalių santykių teisinį pagrindą.
- 5—Tęsti pasitarimus ir nuomonių aiškinimąsi aukščiausioje valdžios instancijoje imtinai.
- 6—Tęsti pastangas ginklavinimui apriboti.
- 7—Vystyti prekybos ryšių augimą.
- 8—Bendradarbiauti mokslo ir technologijos srityje.
- 9—Gilinti kultūrinius ryšius ir plėsti turizmą.
- 10—Įsteigti bendrą komisiją šioms problemoms nagrinėti.
- 11—Nereikalauti išskirtinių teisių.
- 12—Nelaikyti nė vieno šių punktų kaip nors paliečiančiais ankstyvesnius abiejų šalių padarytus įsipareigojimus.

Aišku, visų šių pareiškimų pranašystė yra ateities tolimoje įsivaizduojama ilgalaikė taika. Kiek tas taikos mirasas virs realybe, parodys gyvenimo faktai. Tuo tarpu šie 12 „naujos vilties“ posmų dar neišsprendžia nei Vietnamo karo, nei sovietų pavergtųjų tautų laisvės klausimo, nei komunizmo griaučiamosios veiklos pasaulyje pristabdymo. Gražių ir daugiažodžių deklaracijų yra buvę ir prieš Antrąjį pasaulinį karą, kurias visas sunaikino diktatorių sukybė ir bombų ugnis. Tad ir dabar dar šaltai palaukime, peranksti nedžiugaudami.

Didysis kapitalas tikisi lauktuvių iš kelionės į Maskvą

Kapitalas filosofuoja

Iškyla viešumon vis daugiau faktų, kad Amerikos didysis kapitalas turi savo politiką ir stengiasi primesti ją vyriausybei. Tos politikos pagrindinis siekimas — pelnas; pelnas iš produkcijos, pelnas iš kapitalo investavimo.

Amerikos rinka negali suvartoti visų gaminių. Reikia naujų rinkų — užsienių. Du nauji kraštai labiausia vilioja Amerikos kapitalą — Kinija ir Sovietų Sąjunga.

Iš tokio intereso kyla ir kapitalo „filosofija“: esą nesvarbu ideologiniai skirtumai; svarbu ekonominis bendrumas; reikia tik pakelti komunistų valdomų kraštų gyvenimo standartą, ir tada dings jų ekspansijos ir karingumo norai...

Ir didysis kapitalas. Žūt būt, stengiasi daryti vyriausybei įtaką „sunormalinti“ santykius su tais komunistų valdomais kraštais, kad jų rinkos būtų atidarytos Amerikos kapitalui.

Kodėl jie, o ne mes?

Amerikos kapitalo veržlumą kursto Europos pavyzdys. Su pavydu amerikiečiai žiūri, pvz., į Vakarų Vokietiją, kuri 1967 m. eksportavo į Sovietus ir satelitus septynis kartus daugiau nei Amerika. Ir tas eksportas auga: nuo 1947 iki 1967 Vakarų

Europa į Rusiją ir Rytų Europos komunistinių režimų kraštus padidino savo eksportą metams iš 410 mil. iki 3.3 bil. dol.

Amerikos kapitalas jau tarsi „skriaudžiamas“, kad jam buvo draudžiama eksportuoti tam tikras strateginės reikšmės prekes į komunistinius kraštus. Kapitalas spaudė vyriausybę duoti ir jam laisvas rankas. Jau prezidentas Johnsonas mėgino juos kiek patenkinti — leido eilei firmų eksportuoti į Sovietus, o joms pridengti nuo nepalankios opinijos buvo slepiami jų vardai. Firestone siūlėsi pastatyti Rumunijoje padangų dirbtuves, bet nuo to atgrasino Young Americans for Freedom akcija.

Pro užpakalines duris

Eilė didžiųjų firmų mokėjo apeiti nepalankią opinią ir įstatymus dėl strateginių prekių, savo kapitalus investuodamos už Amerikos ribų. 1969 m. Amerikos kompanijos investavo 12 bil. naujiems fabrikams užsieniuose. Pagal Chr. Se. Monitor informaciją, Fordas 40 proc. savo automobilių gamina užsieniuose; Chrysler 30 proc., GM 25 proc. General Motors 24 kraštuose turi 45 dirbtuves. Tai patį didžioji stambiojo kapitalo viršūnė. Bet ir mažesnio kapitalo firmų esą apie 100, kurios yra investavusios užsieniuose.

Šios užsieniuose gaminančios firmos gali savo gami-

Lietuvių Fondo 10 metų sukakties narių suvažiavime gegužės 6 d. Jaunimo Centre Chicagoje valdybos pirm. dr. Jonas Valaitis daro pranešimą. Apatinėje nuotraukoje matome pertraukos metu užkandžiaujančius ir rimtai diskutuojančius (iš kairės į dešinę) Gediminą Janulą, dr. Kazį Ambrazaitį (Tarybos pirm.) ir dr. Joną Valaitį (Valdybos pirm.).

Nuotraukos A. Gulbinsko

nus eksportuoti į Sovietus, eksportuoti iš Prancūzijos, iš Italijos, iš Vokietijos.

Betgi dabar padėtis keičiasi kapitalo naudai.

Atidarys ir paradines

Prezidento Nixono vyriausybė išbraukė daugelį prekių iš strateginės reikšmės sąrašo. Pereitais metais iš Amerikos išgabenta į Sovietus grūdų už 136 mil. Po prekybos sekretoriaus Stans, o ypač po žemės ūkio sekretoriaus Butz apsilankymo Maskvoje paskelbta, kad normali prekyba su Sovietais

gali būti už 200 mil. metams. Bet esanti galimybė pakelti ją iki 5 bilionų! Lankeši slaptai Maskvoje pargarsėjusi skandalais International Telephone Telegraph kompanija su toli einančiais siūlymais. Tai buvo daroma su vyriausybės pritarimu.

Dabar laukiama, kad prezidentas Nixonas parvešias iš Maskvos prekybos sutartį, kokios didysis kapitalas seniai trokšta, nes Sovietai taip pat suinteresuoti tokia sutartimi, ypač suinteresuoti gauti grūdų, technologijos reikmenų, kapitalo.

MINTIS

POLITIKOS IR KULTŪROS ŽURNALAS

IŠEJO LABAI ĮVAIRUS IR ĮDOMUS NR. 2

Štai jo kaikiurių straipsnių antraštės:

Lietuva pasaulinės politikos pinklėse (J. Valaitis). Ar išsilaikys Sovietų Sąjunga ligi 1984 metų? (A. Amalrik), Socialistų Internacionalas ir Rytų Europa (J. Vilčinskis), Demokratinio socializmo tikslai, Santykiai su lenkais (J. V.), Siekiant pagalbos Vakaruose (Č. Liutikas), Amerikos Lietuvių Bendruomenė (J. Valaitis). Raketų amžiaus menas (A. Vilčinskis), Dail. Adomą Galdiką prisiminus (Dail. B. Gedvilienė), Lietuva, Latvija ir Estija D. Britanijos užsienio reikalų ministerijos dokumentuose (D. B-čius), Juozo Gutausko netekus (J. Vilčinskis), Mažieji žmonės (Ed. Cinzo novelė) ir kt.

Liudas Dovydenas recenzuoja Dvidešimt vieną Veroniką, K. Abr. Atsitiktinio kareivio užrašus ir V. Poželos atsiminimus, paminėtos S. Michelsono, J. Glemžos sukaktytis ik kt.

Jau vien antraštės rodo, kiek įvairiausių ir kiekvienam įdomių klausimų paliečiama šiame numeryje.

To numerio kaina \$2.00. Jį galite gauti Keleivio administracijoje.

MINTIES redakcijos adresas: I Ladbroke Gardens London W II 2PU, England.

Administracijos adresas: Mr. Mykolas Pranevičius, 3719 W. 68th Place, Chicago, Ill. 60629.

Golfininkai ir šachmatininkai

Amerikos kapitalistai kaip azartiniai golfininkai — nori šauti į tolimas skyles. Tikisi laimėsią didelį kapitalo prieauglį. Kad gali prakišti viską — rizikuoja kaip azartininkai.

Sovietai — seni šachmatininkai: numato arimuosius ėjimus ir tolimuosius tikslus. Jų artimieji ėjimai — gauti iš Amerikos prekes kuo pigiausia kaina. Pernai grūdus iš Amerikos jie gavo žymiai pigiau nei Amerikos vidaus rinkoje. Antra, sovietai nori gauti kreditus ilgą terminui. Pagal Amerikos įstatymus kreditas tegalys būti trejiems metams, o jie nori bent trigubai ilgesnio termino. Trečia, nori, kad Amerika taikytų Sovietams „didžiausio palankumo principą“ t. y. kad Sovietų prekės būtų mažiau miltai.

Sovietai suinteresuoti tokia prekyba pakelti savo pramonę, aprūpinti gyventojus buitine prekėmis. Jie mato ir tolesnius siekimus: tom prekėm aprūpinti ir... Vakarų rinką, o už tai gauti vakarietiškas valiutas. Beveik tragikomiška: Vakarai savo pinigais Sovietams ar satelitams pastato fabrikus, paskui perka tų fabrikų gaminius, atitraukdami uždabį nuo savo krašto darbininkų!

Panaudodami Vakarų kapitalą savai pramonei išplėsti, Sovietai gali savąjį kapitalą panaudoti karinei pajėgai stiprinti ir diversijai kituose kraštuose remti.

To jie neatsisakė niekad. Dabartiniuose pareiškimuose jie pakartoja: politinis detente, ūkinis bendradarbiavimas nereikia ideologinės, politinės ekspansijos sustabdymo.

Amerikos privatinis kapitalizmas temato ekonomini pelną prieš akis. Sovietų valstybiniam kapitalizmui ekonominės priemonės turi tarnauti politiniam, ideologiniam tikslam.

„Mes pakeitėme nuomonę“

Sovietų šachmatininkų žaidimą Amerikoje laikas gerai įžiūri. Ir Pentagonas, kaip mini Monitor, dar grūdžio mėn. pareiškė tuo susirūpinimą. Įspėjimų balsų būta ir vedamuosiuose bei laiškuose. Pvz., balandžio 27 vienas rašė Monitor dienrašty:

„Amerikos korporacijų augantis interesas prekyba su Sovietais gali būti rimta grėsmė mūsų valstybiniam interesui, ypač jei bus vykdoma, kas yra planuojama elektronikos srity tokių firmų kaip ITT... Man rodos, vargiai pateisinama J. V. pramonės ekspansija kryptimi, kuri gresia mūsų valstybinam saugumui“.

Tačiau tuos balsus nustelbia „tarptautinių prekybos korporacijų augantis spaudimas Washingtonui panaikinti strateginių prekių barjerus ir kitus suvaržymus prekybai su Maskva“.

Ir šitas spaudimas veikia. Kaip sen. Javits sakė, šį didžiojo kapitalo norą tegali vykdyti tik prezidentas respublikonas, nerizikuodamas

Jaunimo darbas ir širdis —
lietuvių tautos ateitis!

II Pasaulio

Lietuvių Jaunimo Kongreso

P R O G R A M A

- PARODOS — birželio 24 - liepos 4 d. d. Jaunimo centre, Chicagoje
- ATIDARYMAS — birželio 30 d. - liepos 4 d. d. Conrad Hilton viešbuty ir Jaunimo centre, Chicagoje
- STUDIJŲ DIENOS — liepos 4 - 9 d. d. Kent Valtystiniame Universitete, Ohio
- STOVYKLA — liepos 9 - 15 d. d. Romuvoje, Kanadoje
- Uždarymas — liepos 15 - 16 d. d. Toronte, Kanadoje.

Smulkesnę programą prašome sekti spaudoje.

II PLJK Komitetas

KAS TAS KREMLIUS?

Kremlius dažnai minimas spaudoje, bet praeitą savaitę jo buvo pilni laikraščiai puslapiai, nes Kremliaus pirma kartą istorijoje kelias dienas gyveno JAV-bių prezidentas ir derėjosi su Sovietų Sąjungos vadais svarbiais viso pasaulio reikalais.

O kas tas Kremlius iš tikrųjų yra? Tai darbas didžiulio Maskvos miesto mažą dalelę toje vietoje, kurioje prieš 900 metų tebuvo tik jo pradžia.

Pats žodis „Kreml“ lietuviškai reiškia tvirtovė. Tai ir buvo Maskvos kunigaikštėjų dvaro būstinė, taip įrengta, kad galėtų būti lengviau ginama nuo priešių. Todėl visų pirma ji buvo apsupta pradžioje medine, o vėliau raudonu plytų siena, kurioje yra 6 vartai. Kremlius yra trikampio formos, vienas šonas eina pagal upę.

Viduje Kremliaus pilna senų carų rūmų, kurie dabar naudojami administracijos įstaigoms, ir cerkvių, pavestų muziejais. Kremliuje yra ir prezidento Podgornio, ir ministro pirmininko Kosygino įstaigos. Čia posėdžiauja ir Sovietų Sąjungos parlamentas. Bet komunistų partijos būstinė ir jos vado Brežnevo įstaiga yra už to Kremliaus ribų.

Kremliuje yra daug brangių istorinių dalykų. Ten yra 193 tonų varpas, nulietas 1733 m. ir vadinamas Car-kolokol. 1737 m. gaisro metu jis iš varpinės nukrito žemėn, 11 tonų gabalas nuo jo atsilo ir juo daugiau nebeskambino...

Kremliuje stovi ir Car-puska, 40 tonų patranka iš 1586 metų, iš kurios nebuvo iššauta nė vieno šūvio.

Kremliaus rūmuose daug prabangos.

Čia vyko ir prez. Nixono

itarimo palankumu komunistams. Esą ir kongrese — per metus kitus tie žmonės, kurie pasisakė prieš prekybą su Rusija, gal būt, bus užmiršę savo nusistatymą, kaip yra užmiršę dabar savo nusistatymą tie, kurie buvo už kariuomenės siuntimą į Vietnamą.

(„Darbininkas, 1972.V.23.)

pasitarimai su Sovietų Sąjungos pareigūnais. Garsiojoje 15-jame amžiuje statytoje salėje — Granovitaja palata buvo banketas Nixono garbei. Toje salėje seniau, carai priimdavo svetimų valstybių ambasadorius, o vėliau ji buvo naudojama iškilmingiems pokyliams.

Kremliaus didžiuosiuose rūmuose yra šv. Andriejaus salė, kurioje būdavo vainikuojami Rusijos carai. Dabar ji naudojama Aukščiausios Tarybos (parlamento) posėdžiams.

Kadangi šiandien Kremlius tapo aukščiausių sovietinės valdžios įstaigų vieta, tai ir pats žodis Kremlius vartojamas sovietinės valdžios prasme.

VLADO POŽELIS OŠTSIMINIMAI

Neseniai iš spaudos išėjo Vlado Poželos atsiminimai, pavadinti „Jaunystės atsiminimai“. Apie juos Naujienose adv. Jonas Našlūnas šitaip rašo:

„Vl. Požela turėjo didelius rašytojo gabumus, jo atsiminimai — vieni iš geriausių parašytų atsiminimų, todėl kiekvienam lietuviui rekomenduotina šią knygą perskaityti“.

Dirvoj rašytojas Jurgis Gliuda „Jaunystės atsiminimus“ taip vertina:

„Vlado Poželos Jaunystės atsiminimai yra stambus įnašas į lietuvių memuarinę literatūrą“.

Minties žurnale K. Abr. rašo:

„V. Požela rašo ypatingu būdu. Vietomis jis kaip beletristas plačiai naudoja dialogus, ir tokie atsiminimų knygos puslapiai iš tikro virsta lyg į apysaką, kurioje pasakojami tikri įvykiai. Kitais atvejais sau žinomus dalykus jis pasakoja kitų žmonių lūpomis. Kaikur savo pasakojimą paremia dokumentine medžiaga. Bet, kaip jis prie pasakojamo dalyko beprisiūti ir kaip beperduoti, reikia pasakyti, kad su mažomis išimtimis jis pasakoja vis reikšmingus ir įsidėmėtinus dalykus“.

Tą knygą už \$4 galite gauti ir Keleivio administracijoje.

„Europos Lietuvis“ rašo: „Gražūs atsiminimai. Ir parašyti jie ypač lengvai, tarpais atrodo, lyg būtų išėję iš po beletristo plunksnos“.

KAS SKAITO RAS,
TAS DUONOS NEPRAS.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPRĖIKIA.

Skersai Floridos pusiasalį

Kada pirmieji lietuviai įsikūrė Floridoje, tiksliai niekas man negalėjo pasakyti, bet žinoma, kad tai buvo tik prieš kelias dešimtis metų.

Važiuojant Floridos 75-ju keliu, pirmiausiai pasiekiamas Tampas miestas. Kiek čia yra įsikūrusių lietuvių taip pat nepavyku tiksliai sužinoti. Spėjama, kad jų bus apie 150.

Tampoje, kaip ir Miami, yra du negausūs lietuvių klubai. Vienas jų yra vadinamųjų raudonųjų.

Tampoj, kaip ir visur kitur Floridoje, lietuvių jaunimo kaip ir nėra.

Lietuviškas kaimelis

Važiuojant 92-ju keliu rytų kryptimi, kairėje kelio pusėje prie Orient Road yra keletas nedidelių, bet gražių namelių. Kitados čia buvo apie 16 lietuviškų šeimų įsikūrusių, bet šiuo metu jau tik pusė jų beliko.

Vieni iš pirmųjų kaimelio gyventojų buvo Ona ir Antanas Vilijai (Willis). Jie čia prieš 20 su viršum metų pirmieji nusipirko didoką žemės sklypą su namu, o vėliau kaimynais prisiviliojo ir daugiau lietuvių.

O. Vilienė yra suvalkiotė nuo pat Vokietijos pasienio, o Antanas — aukštaitis rokiškėnas, bet abu labai mieli ir vaisingi lietuviai. Jų namų durys yra visuomet svečiui atviros.

Be šios gražios sodybos, Vilijai dar pajėgę įsigyti ir kitą 2 akrų nuosavybę su keleta trobesių. Ji yra apie 6 mylios nuo Tampos į rytus, prie labai judraus 92-jo kelio. Šioje sodyboje yra restoranas, atskiras 4 kambarių namas su garažu, medžio apdirbimo patalpa, 2 kambarių namelis, du treileriai, dar 4 kambarių namas ir žemės ūkio mašinų remonto patalpa. Visos tos patalpos yra išnuomos ir duoda per mėnesį \$500 pajamų. Šiuo metu nuomas dar būtų galima pakelti.

Amžiaus našta neleidžia savininkams tinkamai šiuos nuosavybių prižiūrėti, todėl jos parduodamas už \$75,000, įmokėjus \$10,000-\$15,000. Smulkesnių informacijų galima gauti iš savininkų: A. O. Willis, 5707 Orient Rd., Tampa, Fla. 33610, tel. (813) 626-2685.

Kas norėtų kurtis šiltoje Floridoje, turėtų atkreipti dėmesį į šią pelningą nuosavybę.

Velykos St. Peterburgo lietuvių klube

Klubo sklypas didelis, patalpos erdvios. Aplinkum gana rami, apsupta įvairių medžių, kaimynystėje nėra jokių įmonių.

Jei Miami klubas didžiulį savo geru finansiniu stovu, vieno pasiturinčio tau-

tiečio aukos dėka, tai St. Peterburgo klubas labai gražiai tvarkosi savo tautiečių darbštumu ir dideliu visų pasiaukojimu bendram labui.

Ir Velykos čia buvo atšvęstos labai puikiai, su gražia menine programa. Klubo choras padainavo keletą gražių dainų, aktorius L. Barauskas iš Chicago's grįna žemaičių tarme pateikė ištiruką iš Žemaitės raštų, jaunas muzikas S. Cibas iš Bostono paskambino pianinu kelis kūrinius ir pabaigai buvo jaunųjų deklamacijos ir linksni šokiai.

Erdvi klubo salė buvo pilna vietinių ir čia žiemos praleisti atvykusių iš Kanados ir kitų JAV vietovių lietuvių. Iš pažįstamų paminėsiu aktyviai besireiškiančius lietuvių veikloje iš Tampos lietuviško kaimelio O. ir A. Vilijus, iš Golfo E. ir K. Daknys ir Rageli, iš kandičių Luką iš Montrealio. A. Empakerienė su mamyte iš Toronto, A. Luką iš St. Catharines.

Nevalia pamiršti ir šio klubo energingo vadovo pirmininko Jurgėlos, kuris taip sumaniai klubui vadovauja.

Nauji biznieri

Apie 20 mylių į pietų vakarus Treasure Island, 10, 810 Gulf Blvd., kanadiečiai A. ir T. Zebertavičiai nusipirko 22 kambarių Fargo motelį. Vieta labai puiki, su švaraus smėlio privačiu paplūdimiu. Ši motelį lengva pasiekti visą laiką važiuojant 75-ju keliu ir, privažiavus Tampos įlankos tiltą, pasukti į 4-tą gatvę ir važiuoti į pietus iki Central Ave. Čia pasukus į dešinę, važiuoti ir vakarus tiesiog iki Treasure Island, Gulf Blvd. nr. 10,810 Fargo motelio.

E. K. Dakniai turi Nida Apartments — 3031 54th St., So. Gulfport. Daknių nuosavybė yra taip pat prie pat vandens ir gana moderniai įrengta. Dakniai, kaip ir Zebertavičiai, yra pasiruošę mielai sutikti savo tautiečius ir laukia jų atsilankant.

St. Peterburgo-Gulfo apylinkėje yra dar keletas mažesnių nuosavybių savininkų, kurie nuomoja kambarius—butus atostogaujantiems.

Noriu dar paminėti kitoje Floridos pusiasalio pusėje — S.W. Miami vieną iš seniausių biznierių, kuris čia nusipirko didelį žemės plotą ir vertėsi vaisių auginimu. Tai A. D. Kaulakis. Šiuo laiką jis, sveikatai susilpnėjęs, ir jo sodybai gerokai sumažėjus, vaisių prekyba nebeužsiima ir tik priima vasarotojus.

Vasaroti pas Kaulakius yra daug geriau, negu kur nors kitur: jų dideliame sode dar daug įvairių vaismedžių, labai švarus oras, nes didžiosios susisiekimo gatvės gana tolokai.

Pačiame Miami Beach jau nevienu naujųjų ateivių lietuvių labai gerai verčiasi patalpų nuomojimu vasarotojams. Iš stambiausių šios srities biznierių paminėtini Sergaučiai, Jazbučiai, Vainos.

Pastaraisiais metais vis daugiau pensininkų senatvės dienų praleisti traukia į šiltąją Floridą.

A-s

NEW YORK, N.Y.

Posėdžiavo vietos Alta

Gegužės 19 d. buvo metinis New Yorko Lietuvių Tarybą sudarančių organizacijų atstovų susirinkimas. Į jį atsilankė tik keturių politinių grupių atstovai po keturis iš kiekvienos. Be jų, buvo Moterų Klubų Federacijos atstovė ir dar vienas.

Tiek teatsilankė gal dėl to, kad tą pačią dieną buvo ir daugiau susirinkimų. Susirinkime buvo svarstyta ir tai, kaip į Altos darbą įtraukti daugiau jaunimo ir vietos Altos darbą išplėsti, nes paskutiniaisiais metais pasitenkinama tik Vasario 16 paminėjimu ir ta proga aukų surinkimu.

Buvo iškelta mintis rinkti pirmininką ne kasmet, bet ilgesniais laikais. Dauguma pasisakė, kad dabartinės tvarkos nereikia keisti.

Šiais metais Altai pirmininkas Romos Katalikų Federacijos atstovas P. Žuolas, sekretoriaus J. Bagdonas, Iždininku išrinktas G. Selinai, Iždo glob. B. Bobelis, J. Gaidys ir I. Ivašauskas.

Kitas Altos susirinkimas bus birželio mėnesį.

Jaunimo kongreso reikalai

Gegužės 19 d. Jaunimo kongreso finansų komisijos pirm. dr. J. Kazickas sušaukė spaudos atstovus ir juos painformavo, kaip vyksta lėšų telkimas Jaunimo kongresui.

Iki kongreso jau visai nedaug laiko beliko, bet lėšų jam dar toli gražu nesurinkta tiek, kiek reikia.

Dosniausia, kaip ir kitais atvejais, esanti Bostono apygarda. Jai buvo numatyta surinkti \$5,000. Jau atsiųsta daugiau kaip \$3,000.

Connecticut apygardai yra skirta \$6,300, o atsiųsta tik per \$1,000. Iš New Jersey apygardos dar tegauta per \$800, o skirta \$4,500. New Yorko apygarda turi duoti \$12,000, o iki šiol atsiųstė per \$1,000. Ohio apygarda atsiuntė \$2,700, o skirta \$6,300.

Pietryčių apygarda turi sutelkti \$34,200, o kol kas atsiuntė \$9,500.

Vid. Vakarų apygarda atsiuntė arti \$2,000, o skirta \$7,200.

Ivairios kitos vietovės turėtų sutelkti \$5,000, o tesutelkė \$1,000.

Is viso reikėtų sutelkti \$90,000, o tegauta \$29,039, taigi tik trečdalis.

Laiko beliko mažai. Reikėtų visus kitus aukų vėjus sustabdyti ir telkti lėšas tik Jaunimo kongresui.

Gero vėjo aukų rinkėjai!

J. Vlks.

Jie šoks IV-toje tautinių šokių šventėje

Bostono Lietuvių Tautinių Šokių sambūrio vyresniųjų grupė su savo vedėja Ona Ivaškiene (antros eilės viduryje).

Bostono sambūris

Bostonas žymus ne tik tai JAV-ai, bet ir šio krašto lietuvių istorijoje. Pakaks priminti, kad Bostone jau 68-sius metus be pertraukos išėina visą pasaulį, kas savaitę lankantis "Keleivis"; kad Bostone išėjo 36 tomų Lietuvių Enciklopedija ir jau du tomai iš šešių "Encyclopedia Lithuania"; kad čia jau 22 metus veikia Kultūros klubas, kurio pavyzdžiu steigiami klubai ir kitose vietovėse; kad čia keliolika metų pastoviai rengiami Kultūriniai subatvakariai; kad Bostone, o ne kur kitur, gimė ir tiek triukšmo sukėlęs vadinamasis "nuosmūgio manifestas". Panašius faktų būtų galima ir daugiau suminėti, bet aš bepridediu tik vieną: Bostone yra ir vienintelis lietuvių tautinių šokių sambūris, kuris be pertraukos gyvuoja jau 35 metus.

Ta sambūrį įsteigė Ona Ivaškiene, ir šiandien ji jam tebevadovauja. Šiuo metu sambūris uoliai ruošiasi Ketvirtajai laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei Chicagoje liepos 2 d.

Keli žodžiai iš sambūrio istorijos. Ona Ivaškiene pradėjo tautinių šokių mokyti porą dešimtį 5-7 metų amžiaus vaikų 1937 m. vasara. Ir tu pačių metų lapkričio 25 dieną jos grupė pirmą kartą viešai pasirodė Lietuvos Dukterų draugijos rengime So. Bostono lietuvių parapijos salėje. Pasisekimas buvo didelis ir kartu didelis paskatinimas tą darbą tęsti.

1938 metais jos šokėjai jau pirmą kartą dalyvauja Vasario 16 minėjime. Kitais metais jau žymiai sustiprėjęs sambūris dalyvauja Lietuvių dienos programoj Pasaulinėje parodoje New Yorke.

1942 m. pirmą kartą sambūris dalyvauja JAV liudies šventėje. Vėliau tose šventėse jis yra dalyvavęs bene 10 kartų.

1944 m. sambūris pirmą kartą pasirodė N. Anglijos liudies šventėje ir dalyvauja jose kasmet, dalyvavo ir šiemet balandžio mėnesį.

Nuo 1948 m. sambūris daug kartų yra šokęs televizijoje.

1961 m. birželio 13 d. sambūris buvo pakviestas šokti Valstybės departamentu naujuose rūmuose surengtame vakare diplomatams ir departamento pareigūnams. Sambūris dalyvavo visose trijose JAV ir Kanados ir kt. šokių šventėse ir šoko ten visus programos šokius.

Čia suminėju tik svarbesnius sambūrio pasirodymus. Be jų, sambūris yra šokęs šimtus kartų įvairiausių lietuvių ir amerikiečių parengimų programose.

Sambūris yra ne tik tiktai seniausias, bet ir vienas geriausių. Mūsų spaudoje apie sambūrį buvo daug gražių atsiliepimų. Taip apie jį atsiliepiama ir kitataučiai. Štai visos Amerikos liudies šokių šventės direktorė Sarah Knott apie sambūrį šitaip rašė:

"Mes vertiname Jūsų grupę, nes ji puikiai šoka."

O toks reiklus ir plačiai skaitomas dienraštis "Washington Post" po Liudies šventės Washingtono rašė:

"Lietuviai žibėjo liudies šventėje. Lietuvių grupė iš So. Bostono buvo ypatingai gerai paruoštos grupės pavyzdys. Lietuvių grupė parodė, kad liudies šokiai, jei tik gerai atliekami, gali sužavėti žiūrovus."

Manau, kad šitie atsiliepimai aiškiai rodo, kokio lygio yra Bostono šokių sambūris ir koks jo įnašas bus šokių šventėje.

Sambūris šiuo metu turi mėnuo. Laikas visiems pasirūpinti bilietais. Jų kaina nuo \$3 iki \$10. Jie parduojami Chicagoje Margi-niuose. Paštu užsakomi, at-tik 12. Trys ketvirtadaliai

sambūrių teks tik dalį šokių.

Šiuo metu sambūris beveik kasdien repetuoja. Visi šokėjai kupini entuziazmo, pasiryžę šventėje savo vaidmenį atlikti kuo geriausiai. Neabejojame, kad taip ir bus.

Dar pora žodžių apie sambūrio vadovę Oną Pivoriūnaite - Ivaškiene. Ji gimusi So. Bostone, su tėvais jaunutė išvažiavo į Lietuvą. Iš ten į So. Bostoną sugrįžo 1928 m. Čia netrukus ištėkėjo už veiklaus lietuvių Aleksandro Ivaškos. Jau turėdamas savo šeimos prieauglį, ji pajuto, kaip reikalinga lietuvių vaikams atitinkama lietuviška aplinka, jei norima juose išlaikyti lietuviybę. Tai ir paskatino ją suburti nedidelį vaikų būrelį ir juos mokyti tautinių šokių. Būrelis didėjo, po karo išaugo į didelį sambūrį, ir jo vardas vis labiau garsėjo.

Bėgo dienos, metai, keitėsi šokėjų kartos, bet vadovė pasiliko vis ta pati ir vis su ta pačia energija ir pasi-šventimu. Ji ne tik gaista daugybę laiko ir aikvoja energiją, mokydama jaunimą tautinių šokių, bet seniau pati parūpindavo šokėjams ir tautinius drabužius.

Jos yra ir reikalingi muzikos aparatai. Ji duoda veltui patalpas sambūrio repeticioms. Žodžiu, sambūris paliečia ir jos kišenę, bet ji to nepaiso ir nežada palikti sambūrio Dievo valiai. Priešingai, ji dar galvoja sambūrio programon įtraukti ir lietuvišką dainą, nes yra šokių kurie palvdimi daina. Reikia linkėti Onai Ivaškienei dar il-gai nepavartoti vadovauti i šokių sambūrį susisietu-siam jaunimui ir sekmingai ešanti lietuvių vardą kita-taučių tarpe.

Iki šventės beliko vienas mėnuo. Laikas visiems pasirūpinti bilietais. Jų kaina nuo \$3 iki \$10. Jie parduojami Chicagoje Margi-niuose. Paštu užsakomi, at-tik 12. Trys ketvirtadaliai

laidą, sau adresuotą voką su pašto ženklų, adresu:

Lithuanian Folk Dance Festival,
2511 W 69th Street,
Chicago, Ill. 60629.

Nepraleiskite progos pamatyti mūsų tautinius šokius, šokant vienu kartu 224 poroms mūsų žvalaus jaunimo, suvažiuosio iš kelių žemynų.

J. V-gas

SLA SEIMO DELEGATAM

Klausantiems, ar toli nuo aerodromo Lietuvių Piliečių klubas (3655 NW 34 St.), reikia pasakyti, kad važiuojant mašina tik 5 minutės kelio. Kurie skrenda lėktuvais birželio 23-24 dienom, klube sustoti nėra prasmės, nes jis išnuomotas kitataučiams.

Birželio 25 d. ryte numatytas Sandaros ir Tėvynės Myletojų draugijų pasitarimas Di Lido viesbuty.

Sekmadienį klubas atidarytas ir baras veikia nuo 2 val. popiet. Valgykla veikia nuo 5 val. vak. Įžanga \$1.50.

Iš aerodromo į Di Lido viesbutį, kur vyks seimo posėdžiai, galima visai patogiai ir pigiai nuvažiuoti autobusais, vadinamais Red top.

Kambarius Di Lido viesbuty reikia užsakyti iš anksto, nes jų gali pritrūkti.

Seimui rengti komisijai būtų didelis palengvinimas, jei delegatai ir svečiai bilietus į banketą užsisakytų iš anksto. Juos užsakyti galima adresu: Mrs. A. Alekna, 15108 N.E. 9th Ave., No. Miami Beach, Fla. 33162, tel. 949-1235.

E. Jankienė

WORCESTER, MASS.

Nors serga, bet Keleivio neišsižada

Elzbieta ir Domininkas Mažeikos sunkiai serga ir guli Memorial ligoninėje, bet paprasė mane pasiūsti Keleivui \$10: prenumeratos \$7 ir Maikiui \$3.

J. Krasinskas

SVARBU INŽINIERIAMS

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos suvažiavime Washington, D.C., gali išstati savo kūrybos, išradimų bei gaminių pavyzdžius ir ne sąjungos nariai.

Suvažiavimas įvyks 1972 m. spalio mėn. 7 ir 8 dienomis.

Suvažiavimas yra atviras visiems mokslininkams bei technika darba dirbantiems, taip pat ir visiems kitiems susi-teresuotiems ALIAS-PLIAS veikla.

Informacijos ir registracijos reikalais prašome kreiptis į S. Backaitį, 933 Leigh Mill Road, Great Falls, Va. 22066, tel. (703) 759-2905.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Liaudies priešas—Stalinas

1879 m. gruodžio 21 d. — 1953 m. kovo 5 d.

3.

Tos pat sukto politikos Stalinas laikosi ir 1917 m. revoliucijos metu, norėdamas artimai bendradarbiauti su kairiaisiais eserais (maksimalistais) ir net menševikais, apsimesdamas demokratu. Tos pat taktikos Stalinas laikosi revoliucijos Vokietijoje metu, 1923 m. Kinijos revoliucijoje 1924-27 m., Ispanijos pilietinio karo 1934-39 m. laiku ir vėliau Antrojo pasaulinio karo metu. Tos pat Stalino taktikos laikosi komunistai ir dabar lotynų Amerikos kraštuose bei Azijoje ir Afrikoje. Pasaulis leidžiasi taip lengvai apgaunamas, nes politikai nieko nepasimokė iš istorijos.

Londono ir Berlyno konferencijų metu Stalinas viešai nepasireiškė, bet jį turėjo slapstus pasitarimus su Leninu dėl bankų apiplėšimų ir pinigų pergabenimo užsienin. Berlyno apiplėšimas buvo trumpai prieš minėtą banko apiplėšimą Tiflise.

Lenkijoje ir Austrijoje Leninas ir Bucharinas 1913 m. padeda Stalinui parašyti 40 puslapių knygutę "Marksizmas ir tautinis klausimas", kuri buvo labai svarbi taktikos ir praktiškos veiklos klausimais, kad galėtų prieš carą nukreipti Rusijos tautines mažumas. Stalinas ten išsklaido darbininkų klasės atskiros tautos pareigą eiti kartu ir vieningai su Rusijos darbo klase — bolševikais, kas praktiškai reikštų pasitenkinimą kultūrine autonomija. Taip pat, išeinant iš tarptautinio darbo klasės solidarumo, komunistinė vyriausybė yra įpareigota palaikyti kiekvieno krašto darbininkų klasę prieš buržuaziją. Ta knygutė turėjo patraukti savo pusėn Lenkijos ir Suomijos tautinį judėjimą, ypač Juozapo Pilsudskio gerai organizuotą PPS partiją ir žydų "Bund" organizaciją, arba, anot Stalino, bolševikai turėjo padaryti žydų "Bundui" pogromą. Tos organizacijos nenorėjo turėti nieko bendra su bolševikais, bet atsisakė bendradarbiauti, prisidengdamos konspiracijos sumetimais. Visi žinome, kad Stalinui laisvas tautų apsisprendimas tebuvo laisva revoliucinė priemonė, kurią jis vėliau pakeitė į teisę laisvai praryti ir suvirškinti nepriklausomas valstybes.

Po 1905 metų revoliucijos tolimesnių neramumų viltys nepasitvirtino, revoliucinis sąjūdis atslūgo. Bolševikai nedalyvavo Pirmojojo dūmoje, bet dalyvavo 1907 m. kovo mėn. II-roj, 1907 m. lapkričio mėn. III-čioj ir 1912 m. lapkričio mėn. IV-toj. Jie leido savo laikraščius, organizavo streikus, bet susilaikė nuo teroro aktų. Eserų teroro aktai taip pat sumažėjo: 1905 m. buvo 233 teroro aktai, 1906 m. — 768, 1907 m. — 1,231, 1908 m. — 400 ir 1909 m. — tik 100. Palyginimui paimkime JAV, kur 1971 m. buvo apie 2,500 bombų pasikėsinimų, kas rodo politinio drugio nesveikatą.

Stalinas buvo areštuotas šešis kartus, ištremtas šešis kartus ir pabėgęs penkis kartus, nes nebuvo stropiai saugomas ir buvo tremiamas į tokias sritis, išskyrus paskutinį kartą, iš kurių buvo lengva pabėgti, tarsi, kad jis galėtų laiku suspėti į užsienio konferencijas (Katais, Baku, Petersburgo kalėjimai ir tremimai į Irkutsko sritį, Solvyčegodsk, Vologda sritį, Narym sritį ir paskutinį kartą į Tarchan teritoriją).

Tremtyje jis nemėgo politinių kalinių draugystės, mieliau girtuokliavo su kriminaliniais kaliniiais, o kartais su caro žandais, todėl net buvo kitų politinių kalinių teisiamas. Atrodo, kad kriminaliniai kaliniai turėjo Stalinui didesnės įtakos išauklėjime kaip politiniai. Jis labai karštai gynė žmogžudį Čaiką, įrodinėdamas, kad iš jo galima padaryti pirmos rūšies bolševiką. Nors čia nieko nuostabaus, nes ir dabar JAV kalėjimuose komunistai perauklėja savo pusėn kriminalinius kalinius...

Iš viso jis išbuvo kalėjimuose dvejus metus ir devynis mėnesius, o tremimuose penkeris metus ir devynis mėnesius, kurių žymiausia dalį sudarė paskutinis tremimas.

Stalinas.

Stalino vardas tampa plačiau žinomas nuo 1913 metų, nes minėta brošiūra buvo pasirašyta Stalino slapyvardžiu, o vėliau ir jis pats ėmė į save žiūrėti, kaip į pagamintą iš plieno.

Kai įvyko demokratinė Rusijos revoliucija, tai Stalinas buvo tolijoje Sibiro siaurėje. 1917 m. Rusijos vyriausybė keitėsi keletą kartų: kovo 15 d. laikinoji vyriausybė,

gegužės 18 d. koalicinė vyriausybė, liepos 20 d. Kerensko vyriausybė, pagaliau lapkričio 7 d. bolševikų vyriausybė. Taip pat keitėsi ir Stalino laikysena. Pradžioje jis buvo už tolimesnį karą su Vokietija, prieš taikos sutartį su Vokietija, už koalicinę vyriausybę su kitomis partijomis, už Steigiamąjį Seimą, už demokratines laisves, nes laikėsi "negąsdinti buržuazinių partijų" taktikos, bet vėliau nuėjo kartu su Leninu.

Lenino gauti iš kaizerio 80 milijonų aukso markių padėjo visiems bolševikams, pav. "Pravda", kur dirbo Stalinas, pakėlė tiražą iki 320,000, komunistai išplėtė savo laikraščius visur provincijose, nes galėjo dalinti laikraštį veltui, taip pat plačiai paskleidė plakatus, siuntė apmokamus agentus į kariuomenės dalinius ir dirbtuves. Lenino pažadas vokiečiams demoralizuoti caro kariuomenę pilnai pavyko. Iš caro mobilizuotų 15 mil. karių apie pusė žuvo, 25% tapo dezertyrais, ir tas skaičius vėliau greitai augo dėl bolševikų paskleistų gandų, pav., kad visi virš 40 metų amžiaus bus tuoj demobilizuoti, kad bus demobilizuoti visi studentai, kad žemės gaus tie, kurie pirmutiniai vietoje paduos prašymus žemės komisijoms, ir, aišku, kariiviai skubėjo namo į pradėtą žemės gauti... Vėta pažymėti, palyginimui, kad vėlesniais metais, mūsų laikais, taip pat pasireiškė žymus dezertyrų skaičius JAV kariuomenėje: vien Kanadoje yra apie 70,000 JAV dezertyrų.

Ilgiausiai su bolševikais bendradarbiavo kairieji eseriai, maksimalistai, kuriems vadovavo Bobrovai (Mark Natanson), bet vėliau, 1918 m. balandžio mėn., jie buvo išmesti kaip nereikalingas balastas, nes buvo prieš mirties bausmę ir Čekos terorą. Daug eserų tuo metu buvo nužudyta.

Skamba labai neįtikėtina, bet Stalinas dalyvavo pirmųjų dviejų Sovietų Sąjungos konstitucijų, 1918 ir 1924 m., paruošime, ypač kiek jos liečia tautinių mažumų teises. Stalinas sugalvojo ir Sovietų Sąjungos, SSSR, pavadinimą. Tai grynai propagandiniai dokumentai, kaip ir garsioji 1936 m. "demokratinė", arba Stalino, konstitucija, kuri praktiškai vertė, kiek liečia piliečio teises, tebuvo lygi nuliui, nes proletariato diktatūroje vieno žmogaus, diktatoriaus, balsas ir valia yra neginčijama dauguma.

Bolševikai greit pamatė, kad padarė didelę klaidą demoralizuodami kariuomenę, nes paskubomis miestuose suorganizuota liaudies milicija negalėjo pasipriešinti pilietinio karo sukeltoems antibolševikinėms kariuomenėms. Pradžioje bolševikai skelbė, kad, jei nužudysią visus karininkus ir visus buržuazus su jų vaikais, tai turėsia amžiną taiką, bet praktika privertė ieškoti patyrusių caro armijos karininkų pagalbos, kaip ir vokiečių karo specialistų patarimo. Trockio suorganizuota Raudonoji armija turėjo apie 35,000 caro armijos karininkų, generalinio štabo pulkininkus įskaitant, bet jiems prižiūrėti buvo pristatyti politrukai, be kurių sutikimo jokie įsakymai nebuvo teisėti.

(Bus daugiau)

NIXONAS PAŽADĖJES UŽTARTI ŽYDUS

Prez. Nixono svarbiausias patarėjas užsienio reikalais Henry Kissingeris Salzburge korespondentams pasakė, kad prez. Nixonas yra susipažinęs su žydų peticijomis, kuriose prašoma padėti įtikinti Sovietų Sąjungos vadovus, kad jie nebevaržytų žydų išvažiavimo į Izraelį. Kissingerio žodžiais, prezidentas, būdamas Maskvoje, ieškos progos atkreipti į žydų prašymą, su kuriais jis kalbės.

Ar prezidentas yra taip pat gerai susipažinęs ir su lietuvių peticijomis ir ar jis yra pasiryžęs taip pat atkreipti sovietų dėmesį į lietuvių padėtį, Kissingeris neuzsiminė...

KIEK BOLŠEVIKAI IŠŽUDĖ SAVŲJŲ

Jei norite žinoti, kiek Sovietų Sąjungos komunistai išžudė senų, bet nepataikusių įvykdyti visus Kremliaus reikalavimus komunistų, — skaitykite Jurgio Jašinsko parašytą knygėlę "Melaginas Mikasės laiškas." Joje yra daug kitų įdomių žinių apie komunistus. Knygėlę galite gauti Keleivų už \$1.50.

PETICIJA KUDIRKAI IŠLAISVINTI

Laisvės Žiburio lietuvių radijas New Yorke ir Americans for Simas organizacija, dėję pastangas įtaigoti prez. Nixoną, kad jis kelionės į Maskvą metu pareikalautų Simui Kudirkai laisvės, surinko daugiau nei 17,000 parašų peticijai prezidentui. Keturi delegatai — D. ir R. Keziai, B. Vaičiūnaitė ir Lawrence Kelsey — peticiją Baltuosiuose Rūmuose įteikė gegužės 17 d.

Nusipelnę teisininkai

"Ryšium su tarybinės advokatūros penkiasdešimtmečiu, už nuopelnus stiprinant socialistinį teisėtumą ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime" Kauno advokatui Albinui Karčiauskui ir Šiaulių advokatei Gražibilei Venclauskaitei suteiktas "nusipelnusio advokato garbės vardas".

Ta pačia proga garbės raštais apdovanoti še advokatai: Chaimas Buršteinas, Kazimieras Kručas, Algirdas Macevičius, Marija Matijosienė, Monika Matiejauskienė ir Dim. trijus Višneviskis.

KARALIAUS MINDAUGO MEDALIS

Tai antroji Lietuvių Fondo medalių laida, skirta pagerbti Lietuvos valstybės įkūrėjų karalių MINDAUGĄ, minint atkurtosios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktį.

Medalis išleistas Lietuvių Fondo dešimtmečio — 1972 metais

Medalio projektas ir gipso modelis — skulptoriaus Vytauto Kašubos darbas.

Medalį kaldino Franklin Mint kalykla. Ji kaldino ir Trijų Prezidentų medalį 1968 m.

Medalio nuotrauka padidinto mastelio

Medalis pagamintas iš sidabro. Skersmuo natūralaus dydžio 39 mm. Užsakyta tik 1,000 vienetų.

Parduodama medalio kaina \$12.50. Su reprezentacine dėžute — \$15.00. Pašto išlaidoms pridėti 50 centų.

Užsakymus su čekių Lithuanian Foundation vardu siųsti LF adresu: 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

AR MŪSŲ SAUKSMAS PASIEKS PREZIDENTĄ?

"Darbininkas" gegužės 26 dienos vedamajį "Romo Talantos auka" šitai baigia:

"Talantos auka ir Lietuvos jaunimo demonstracijos dramatiškiausiai be žodžių prabilo į prezidentą Nixoną.

"Ar jų visu šauksmas pro didžias patarėjų eiles pasieks prezidentą?

"Pasiekė prezidentą didžiojo kapitalo balsas, ir plačiai jau skelbiama, kad jiems bus parvežta prekybos sutartis.

"Pasiekė Amerikos žydų balsas, ir Kissingeris Austrijoje paskelbė, kad prezidentas numatys galimybę atkreipti sovietų vadų dėmesį į žydų padėtį Sovietuose.

"Kad Talantos ir Lietuvos jaunimo balsas pasiektų prezidentą. Vliko pirmininkas pačią pirmą dieną susisieks su Altos ir Bendruomenės vadovybėmis, su jaunimu, kuris buvo parodęs gaivališkos iniciatyvos Simo Kudirkos tragedijoje.

"Darytina ir daroma, kas įmanoma šiose žmoniškumui nepalankiose sąlygose, kad sumintasis jaunimas būtų paleistas; kad tikėjimas Lietuvoje atgautų laisvę; kad Lietuvai būtų pagaliau grąžintas nepriklausomas gyvenimas".

VLIKAS IR ĮVYKIAI

Vlikas, ryšium su įvykiais Kaune, skelbia:

Ši nauja ir netikėta lietuvių tautos pasipriešinimo okupantui apraška reikalauja iš mūsų atitinkamo atgarsio. Todėl Vliko vadovybė gegužės 21 d. per radiją palyrusi apie Romo Talantos susideginimą ir vėliau Kaune vykusias dviejų dienų riaušes, kurių metu Lietuvai reikauta laisvės, tuojau atkreipė dėmesį į reikalą ir kvietė mūsų veiksmus sustiprinti vedamą kovą prieš okupantą.

Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas tuojau susisieks telefonu su Altos pirmininku dr. K. Bobeliu, jį painformavo apie įvykį ir pareigavo, kad Alta susisiektų

su JAV senatoriais ir Atstovų rūmų nariais. Jų reikėtų prašyti siųsti telegramas į Maskvą ten viešiniam prezidentui Nixonui, atkreipiant jo dėmesį į lietuvių tautos pasipriešinimą okupantui ir jos, ypač gi jaunimo, reikalavimą laisvės ir nepriklausomybės.

Taip pat pageidaujama, kad lietuviai išviešai nedelsdami rengtų priešsovietines demonstracijas.

Vliko pirmininkas tuos klausimus iškėlė pasikalbėjimuose telefonu su Lietuvos Diplomatinė Tarnyba, PLB pirmininku St. Barzduku ir su Lietuvių Bendruomenės JAV-se valdybos pirmininku Vyt. Volertu. Apie įvykius Kaune painformuoti lietuvių laikraščiai Kanadoje Tėviškės Žiburiai ir Nepriklausoma Lietuva.

Vliko vicepirmininkas J. Audėnas kreipėsi į New Yorko lietuvių jaunimą ir L. B-nę, prašydamas rengti demonstracijas.

(E)

LABAI ĮDOMŲ ATSIMINIMAI

GANA TO JUNGO, Kipro Bielino atsiminimai, 492 psl., kaina \$5.00.

JAUNYSTĖS ATSIMINIMAI, Vlado Poželos, 335 psl., kieti viršeliai, kaina \$4.00.

MES VALDYSIM PA-SAULĮ, parašė L. Dovydenas, I tomas 268 psl., II tomas 248 psl. Kiekvieno tomo kaina \$4.00.

WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydenas, 217 psl., kaina \$5.00.

LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimai, 416 psl., kaina \$2.00.

TAU, LIETUVA, Stepono Kairio, 480 psl., kaina \$2.00.

DIENOJANT, Kipro Bielino, 464 psl., kaina \$2.00.

PENKTIETIEJI METAI, Kipro Bielino, 592 puslapiai, kaina \$2.00.

JAUNIMO KONGRESUI DAR REIKIA \$90,000

Antrojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Finansų Komisija, vadovaujama dr. J. Kazicko, gegužės 19 d. New Yorke informavo lietuvių spaudos bei radijo atstovus apie kongreso finansinę ruošą. Be pirmininko dr. J. Kazicko, pranešimus padarė informacijos vadovė Rima Čerkeliūnienė, finansų organizacijos vadovas dr. V. Vygandas, vajeaus vadovas Ant. Sabalis, izdo — Vyt. Vebeliūnas. Diskusijų metu aiškintasi dėl reikalo skubiau surinkti reikalingas kongresui sėkmingai įvykdyti lėšas.

Iš pranešimų paaiškėjo, kad kongreso samata siekia 160,000 dol. Atskaičius numatytas kongreso metu sutelkti pajamas bei Kanadoje pravedamo vajeaus davinius, JAV-se dar tenka surinkti 90,000 dolerių.

Ligi šiol JAV-se surinkta 29,039 dol. arba 32.3% reikiamos sumos. Dar teks surinkti per 90,000 dol.

JAV lietuvių telkiniai įvairiuose miestuose ar mažesnėse vietovėse suskirstyti pagal jiems paskirtas vad. kvotas, t. y., kiek iš jų laukta surinkti lėšų kongresui. Paaiškėjo, kad du miestai savo kvotas išpildė su kaupu: Brockton, Mass., jau atsiuntė 1,250 dol. (nors kvota buvo 1,200 dol.) ir Washingtono lietuviai, atsiuntę 1,595 dol. (kvota—1,500 dolerių).

Iš apygardų pirmąją Bostonas, gerai reiskiasi Ohio apygarda ir kitos, bet atsilieka kairurie rytinių pakraščiu miestai bei angyardos. Dėl to Finansų Komisija tikisi pagyvėsiant aukų rinkimui, juo labiau, kad artėja laikas apmokėti ypač jaunimo iš tolimesnių vietų (Australija, P. Amerika, Vokietija) kelionės išlaidas. Tikimasi daugiau aukų ir iš paskiru asmenų, rėmėjų bei mecenatų.

PLJK Finansų Komisijos adresas:

530 Fifth Ave., New York, N.Y. 10036, USA.

(E)

ATSIMINIMAI IR MINTYS, Kazio Griniaus, I tomas, 300 psl., kaina \$2.

ATSIMINIMAI IR MINTYS, dr. Kazio Griniaus, II tomas, 336 psl., kaina \$5.

LIETUVOS VYČIO PEDSAKAI, Juozo Strolios idomūs 1940-1945 m. atsiminimai, 176 psl., kaina \$2.00.

PASKUTINIS POSEDIS, Juozo Audėno atsiminimai, 227 psl., kaina \$4.00.

KONTRZVALGYBA LIETUVOJE, Jono Budrio atsiminimai, 224 psl., kaina \$2.50.

SIAUBINGOS DIENOS, 1944-1950 metų atsiminimai, parašė Juozas Kapčinskas, 273 psl., kaina \$3.

PER GIEDRĄ IR AUDRĄ, Mykolo Vaitkaus atsiminimų (1909-1918) IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75.

To paties autoriaus tomas VI kietais viršeliais \$3.75, minkštais \$2.50.

Viktoras Biržiška, DEL MŪSŲ SOSTINĖS, atsiminimai (1920-1922 m.), 312 psl., kaina minkštais viršeliais \$2.50, kietais—\$3.75.

MOTERŲ SKYRIUS

JUOZAS ŠVAISTAS

BE PYKČIO

Nuotaikingas sekmadienio rytas. Gausu saulės, šviesos ir šilumos. Ore, kaip rytmečio bažnyčioj, tylu ir jauku. Gražinos sielų džiaugsmo, gėrio ir erdvės troškulys. Lengva, elastinga pristiksi ji prie virtuvės lango ir nekantriai atplėšia rėmus.

Plačios šilkinio kimano rankovės švelniai nuslysta. Ant rėmų rankenų rausvos, putnios, plačiai išskleistos ir iškeltos rankos. Lange papurusių gelsvų plaukų kudulas. Po jais nugaros vietoj žalsvas imantriai išraižytas drakonas ir daug daug japoniškų gėlių skaisčiai raudonam dugne.

Gaivaus oro tvanas nepaliaujamai tvinsta. "Aaaa..." — išstrūksta gilus pasitenkinimo garsas. Gyvai dirba plaučiai. Krūtinės lasta ir pečiai tampriai kilnojasi. Išsisiukšta atblokšta galva, skaidrėjanti siela ir visos kūnas. Be tai neilgam.

Staiga Gražina pajunta, lyg ji būtų penkirsta į dvi klaikiai nesuderinamas puses. Dar skaudžiau, kad ji teta pajunta ne kaip naują šio momento, įspūdį, bet kaip senąjį sopulį, tik dabar neatsargiai užgautą. Vienoj pusė prieš ją palaimintas naujos dienos rytas; antrojoje, už nugaros, neįtikėtinas miegamas ir toks sunkus, nebesuprantamas Aleksandras, jos vyras. Čia — šiltai glostanti saulė gaivinančios oro srovės ir žydūs, šviesūs lėkti vilioja toliai; ten — tvaiki naktis, daug pykčio, priekaištų ir desperacijos.

Praslinksta kelios valandėlės. Gražina vėl pajunta kad jai ramiau, lengviau darosi... "Niekis... niekis... Praeis" — supurto ji galvą ir numoja atpakaliom rankom.

Bematant sugrįžta į tikrovę. Atsimena, ko ji atėjo virtuvę: samdinę pasiprasė į bažnyčią, jai pačiai tenk: pusryčiais rūpintis. Ruošiasi ir planuoja. Galvoja žodžiais nors ir netaria jų: "Reikia skubėti, tuojau atsikels Aleksandras, paprašys valgyt. Ką ji čia jam skanesnio pagamins? Ką jis labiausiai mėgsta? A-a! Jau žinau! Pliaukšteri rankomis, apsisuka ant vienos kojos ir švais tosi po virtuvę. "Iškepsiu rūgšiam piene įmaišytų blynelių. Prie jų šildyto sviesto ir grietinės padažas. Gerai, bu gerai, o kaip gerai!" Čia jau išstrūksta ne tik žodžiai, be ir gaida.

Linksma, nusiteikusi pažvelgia į virtuvės klekšint laikrodį. "Už valandos ateis Rožytė, mano geriausia draugė. Ji suktu ir gudri moteris, tai — ne aš. Jai sekasi, ne moka gyventi. Tikrai, tokio košmaro neturėjo ji, kaip a vakar. Bet ir man bus gerai. Manau, kad gerai. Po pusryčių visi eisim už miesto, toli į mišką... Pasiusim, išsiblašysim. Saulė leis — sugrįšim. Turės būti gera vakarienė su radijo muzika. Kaip pirmos rūšies restorane. Bet na muose jaučiau ir maloniau. Niekas tavęs nevaržo ir ne kliudo. Paskum rami, graži ir lengvai svaigi naktis, kai raudonas vynas.

Ji tyliai, jautriai iš tango užniūniavo: "Širdelė man ne-ra-mio-ji tu ma-no..."

Tuo metu brakstelėjo virtuvės durų rankena, ir Gražina smarkiai krūptelėjo. Net nustebo: aštriai nusmelkė ligi kojų ir visai pakirto jas. Ką tik buvo sugalvojusi kai pamatys Aleksandrą, tuojau šoks prie jo, apsikabin už kaklo ir karštai karštai išbučiuos.

Duryse tikrai stovėjo Aleksandras, apsilvilkęs tu pačiu savo mėgiamu turkiskos medžiagos chalatu: juodo išilginės dryžės tarp pilkų juostų. Ant šviežiai nuskusto pasmakrės kur ne kur drybsojo muilo putas. Rodos, visie ramiai ir santūriai jis pasakė: "Gražina, rankšluosčio ne berandu." Bet jos pasamonej gana šiurkščiai ir piktai atsiliepė. Ji vis dėlto susivaldė ir švelniai subarė: "Aleksi o pasisveikinti nebereikia? Ai-ai-ai!!! Nei labo ryto, nei mano žibinkstėle, duok duobutę?..."

Ji įprastai šypstelėjo, ir tikrai sužvilgo dvi melior sultingos duobutės, lyg ką tik vynuoge lengvai būtų buv įspausta. Aleksandras niekieno neatsakė ir nė nekrustelėjo. Jo akys tebebuvo įbėstos į grindis, čia pat ties jo patie kojomis. Pastovėjęs kiek, jis tik tiek tepridėjo: "Gražina gal apsirengtum... Po pusvalandžio aš norėsiu rimtai su tavim pasikalbėti."

Vėl brakstelėjo durų rankena ir nyku, tuščia rados aplinkui. Gražina apstulbo ir, rodos, jokių pojūčių neturėjo. Keptuvėj azartiškai čirškė ir spirgėjo mėgiamieji Aleksandro blynėliai. Gležnoj blynėlių masėj karščio ir ugnies sukeltas triukšmas pagaliau atvėrė Gražinos ausis ir ji pajudėjo: nustūmė keptuvę nuo kaitros, uždarė plytos kuryklą ir žingsnis po žingsnio, tarytum ligonis į operacijų salę, išslinko iš virtuvės.

(Bus daugiau)

(Iš rašytojo Juozo Švaisto novelių rinkinio "Siela la-gamine").

Stasys Santvaras

GANDRAI

Kokie rimti ir taurūs gyviai tie gandrai — Sudegusių pavasario dienų išdidūs paukščiai! Ir kokia jų meilė didelė, kokia ištikima! Pilnam žiedų ir ilgesio laike mačiau siaubingą teisimą: Gandrė buvo nukirsta, kaip nusidėjėlė — Ją prazūdė svetimos gyvybės daigas, Kurį lizdan padūkę piemenys įkėlė...

Kaip sopulingai liūdna — tau neteko net girdėt Apie gandrų siaubingąjį sprendimą, O, mano mylima!..

Lyg Viešpaties įsakymą, nešioju aš žirdy Rūstų reginį, regėtą ant puošnaus Dubysos kranto: Iš seno jovaro, kaip iš aukšto bokšto, Dar tik padaigais teapsirengę, Krito negyvi gandrystiai. Krito ir nekaltos žasinėlio įžiebta gyvybė, Krito žemėn, kaip akmuo, teisėjų užkapota gandrė!

Kaip sopulingai gaila, tau neteko pamatyt, Kokie yra negailėtingi neištikimumo įtarimai, O, mano mylima!..

Ruduo atėjo ilgas, liūdnas, šaltas. Ir nekilo gandas ir padangė vasaros dienų ieškot — Jis liko mirti ten, kur mirė jo tyroji meilė! Kaip šmėkla vienišas jis braidė pievoj, Darganos purvu aptaškė jo drabužį, Aukštybių ilgesys nebedegė jo žvilgsny — Kancija palaužė jo sparnus ir užgesino žirdį!

Kaip sopulingai liūdna, tu nepažinai vienvietės skausmo, Tu nežinai, kokia siaubingą vėtra draskė gandrą, O, mano mylima!..

KAIP KAITINTIS SAULEJE

Ateina vasara, o su ja ir pavojus persikaitinti saulėje. Dr. D. Degesys Drauge gegužės 22 d. primena, kad saulės spinduliai žmogaus kūnui yra labai reikalingi, bet taip pat įspėja, kad neįprotas taisyti spinduliais naudojimąsi yra taip pat labai žalingas.

Dr. D. Degesys nurodo, kad moterys, kurios nori būti mažiau raukšlėta veida, o ypač tos, kurios yra peržengusios 40-ties metų ribą, turėtų neužmiršti, kad tiesioginiai saulės spinduliai veidui tikrai nesuteiks.

Nuolatinis saulės spindulių erzinimas senesnių žmonių odoje sukelia ypatingus pakitimus, iš kurių vėliau išvysto odos augliai, — kai kurie gali būti ir labai piktybiniai.

Dr. D. Degesys tiems, kurie mėgsta vasaros metu kaitintis pajūriuose ir degintis aulėje, pataria prisiminti Amerikos Medicinos Draugijos šiuos patarimus:

1. Pradėdamas kaitintis aulėje dažnai tepk odą toliais tepalais, kurie sulaiko ultravioletinius spindulius. Pasikaitinęs ir išsimaudęs, epk visą kūną minkštinančiu tepalu, kad oda neišžiūtu.

2. Tepdamas tepalus, užlėk juos lengvai ant viso kūno paviršiaus, netrindamas ir nemasažuodamas olos, nes tai gali sukelti odos degimą. Persikaityti intrukcijas, kaip tepalą varoti. Žiūrėk, kad tepalo su-ėtis turėtų chemikalą "sun-creening agent" vadinamą.

3. Būdamas paplūdimyje, nevartok naminių vaistų kaip baby ar mineral oil arba acto. Jie neapsaugo nuo saulės spindulių. Apsaugai artok tik cheminius tepalus.

4. Neimk jokių "tanning pills", nes jos gali tik padidinti kūno reakciją saulės spinduliams.

5. Jeigu vartoji kokius nors vaistus, tai paklausk savo gydytojo, ar tie vaistai nesukelia kūno jautrumo saulės spinduliams.

6. Spalvoti akiniai apsaugo akis nuo saulės spindulių, todėl juos naudoti stiprios saulės atveju patartina. Skėtis apsaugai nuo saulės nudegimo nėra pakankama priemonė.

7. Jeigu nesi įpratus prie saulės spindulių, nebūk saulėje daugiau negu 15 minučių. Vartok "common sense"

RETO IDOMUMO KNYGA

Paskutinis — trečiasis — dokumentuotas Kipro Bielino atsiminimų tomas. Jis liečia mūsų nepriklausomybės 1917-1920 m. kovas ir nepriklausomos Lietuvos gyvenimo pirmuosius metus. Knyga gaunama Keleivy, Darbininko, Drauge ir pas kitus knygų platintojus. Kaina \$5.00.

Kipras Bielinis

D r a u g o knygų apžvalgininkas apie šią Kipro Bielino atsiminimų knygą tarp kitko šitaip rašo: "Knyga yra ne tik vertingas be galo įvairaus laikotarpio istorinis šaltinis, bet ir įdomiai parašyta, skaitoma kone kaip intriguojantis romanas".

L i e t u v i ū D i e n o s rašo: "Jame labai plačiai rašoma apie bolševikų įsigalėjimą Rusijoje ir pirmuosius jų kėslus užimti Lietuvą. Tai galbūt pirmas mūsų kalba toks išsamus raštas apie bolševikų "tiesą" žmogaus, buvusio labai arti ir paties daug faktų pergyvenusio. Būtina perskaityti jauniems gražių bolševikinių frazių simpatikams, nekaltiems naivuoliams."

P r o f. J. P u z i n a s: "Tai labai vertingas Literatūros Fondo leidinys, gražiai papildęs mūsų iškilųjų valstybininkų atsiminimų literatūrą. Puius ir Kęstučio Čerkeliūno meninis knygos apipavidalinimas. Malonu paimti į rankas tokį leidinį."

ir nenorėk nudegti per vieną dieną. Atsimink, kad kūnui įprasti prie saulės spindulių reikia dienų, o ne valandų.

PERUKAS

Perukas — dirbtinius plaukus — nešioti dabar yra didelė mada, nes jie labai patogūs: užsimauna peruką ir moteris jau atrodo tvarkingai suukuota. Ypač tai svarbu toms, kurios neturi pakankamai savo plaukų. Be to, jeigu paskubomis reikia kur nors išeiti ir nėra laiko gražiai susisukuoti, tada perukas išgelbsti. Tad neuostabu, kad vis daugiau senų ir jaunų moterų įsigyja taip vadinamą "antrąją sukuoseną", atseit — peruką.

Bet... Ak, visur ir visuomet yra tas "bet". Nešioti dirbtinius plaukus diena iš dienos gali būti kenksminga. Tai gali sukelti visokias ligas, kaip galvos odos už-

degimą, dedervinę, pūliavimą, išbėrimą ir net plaukų slinkimą.

Galvos odai reikalingas oras. Perukas uždaro oro tiekimą, ir galvos oda negali normaliai kvėpuoti. Todėl gydytojai pataria sintetinių plaukų perukus dėvėti ne ilgiau kaip tris valandas per dieną, o natūralių plaukų — ilgiausia 5 valandas per dieną.

V. Čekauskienė

SIS — TAS

Žaibų ir griausmo audra turi didesnį pajėgumą už atominę bombą.

Amerika kiekvienais metais sunaikina 7 bilijonų dolerių vertės susidėvėjusių banknotų.

Garsas plienu skrenda 15 kartų greičiau negu oru.

Sakalas gali skristi 180

mylių greičiu per valandą.

Garsas vasarą skrenda greičiau negu žiemą.

Užpakalinėje \$5 banknoto pusėje galima rasti 26 valstijų vardus.

Vatikano valstybės plotas tėra tik 17-toji dalis mylios.

Vien tik Amerikoje yra 7,000 skirtingų rūšių obuolių.

Visi kiniečiai savo gimimo dienas mini Naujųjų Metų dieną.

Naujagimis dramblys sveria 200 svarų ir būna 3 pedų ūgio.

Vadinamoji Kaspijos jūra iš tikrųjų yra didžiausias ežeras žemės rutuly.

Sovietų Sąjungoje 75% visų gydytojų yra moterys.

Surinko

K. Zemaitis

VILOS "AUDRONĖ" VASAROTOJŲ DĖMESIUI

Dr. Eduardas ir Marija Jansonai, vilos AUDRONĖ Cape Code savininkai, praneša, kad šiais metais jų vila "Audronė" atidaroma birželio 24 d. ir jau dabar priimami užsakymai vasaroti.

Kreiptis: Jansonas & Audronė, P. O. Box 424, Osterville, Cape Cod, Mass. 02655, tel. (Area 617) 428-8425.

Ką tik gavome

Gana to jungo, Kipro Bielino atsiminimų III-sis tomas, 492 psl., kaina \$5.00.

Jaunystės atsiminimai, parašė Vladas Požėla, 335 psl., įrišta, kaina \$4.00.

We will conquer the world by Liudas Dovydenas, 219 psl., kaina \$5.00.

Melagingas Mikasės laiškas, parašė Jurgis Jašinskas, 69 psl., kaina \$1.50.

Brekšmės našta, romanas, parašė Jurgis Gliauda, 384 psl., kaina \$6.00.

Vaišvilkas, romanas, parašė Juozas Kralikauskas, 234 psl., kaina \$4.50.

12 knygų už \$2

Juodojo pasaulio sukilimas, parašė Stasys Michelsonas, 127 psl., kaina \$2.00.

Tikra teisybė apie Sovietų Sąjungą (parašė J. Januškis), 96 psl., kaina 50 centų.

Kunigų celibatas, parašė kun. Fox, 58 psl., kaina 25 centai.

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų. Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Zalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 34 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fiserio), 74 psl., kaina 25 cent.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Atskirai sudėjus, ju kaina \$5.60, bet visos kartu par-duodamos už \$2.

gana to jungo
KIPRAS BIELINIS

Viršelis Kęstučio Čerkeliūno

Vietinės žinios

PAGERBĖ POETA STASĮ SANTVARĄ

Praeitą šeštadienį, gegužės 27 d., Tautinės S-gos namuose So. Bostone įvyko jau anksčiau mūsų skelbtas kultūrinis renginys, skirtas poetui Stasiui Santvarui jo 70 metų amžiaus ir 50 metų kūrybos sukakties proga pagerbti.

Šį kartą Tautinės S-gos namų reprezentacinė salė buvo taip perpildyta, jog daugelis kiek vėliau pareisusių norą tame literatūrinio pobūdžio pagerbime dalyvauti jau nebetilpo.

Programa vyko su atitinkamu muzikiniu įreminimu, kurį pravedė filmininkas Romas Šležas. Po gausio ir nuosirdaus įžangos žodžio, kurį tarė renginio komiteto pirmininkas inž. Romas Veitas, programai vadovavo rašytojas Antanas Gustaitis, pristatydamas jubiliatą ir programos vykdytojus.

Pagrindinį žodį apie Stasi Santvarą poetą ir žmogų tarė svečias iš Montrealio poetas Henrikas Nagys. Šis prelegentas iš seno bostoniečių yra mėgiamas, čia jau ne kartą buvęs mūsų kultūrinuose renginiuose. Jis ir šį kartą nekasdieniniu žodžiu ir preciziška mintimi pasvėrė Stasio Santvaro ilgų metų kūrybinį turą ir poeto dalį mūsų visuomenėje.

Tai buvo tikrai mielas jaunesniosios generacijos atstovo žodis jau žilos galvos poetui, galėjęs užlyginti ir kurį gyvenime patirtą dyglį.

Stasio Santvaro poezijos pluoštą labai originaliai pateikė svečiai iš Chicago — aktoriai Jonas Kelečius ir Stasė Kiešaitė — Kelečiuvienė. Sakytume, tai nebuvo koks patos persunktas deklamavimas, kaip kartais girdime, o tiesiog poeto žodžiais dviejų aktorių kalbėjimas į žmogaus širdį, kartais net malda, tyliai išsakanči poeto mintį ir jausmą.

Tokius Stasę ir Joną Kelečius ir tokią iš jų lūpų Stasi Santvarą Bostone girdėjome pirmą kartą.

Siltu sveikinimu į sukaktuvininką prabilo Rašytojų Draugijos pirmininkas poetas Leonardas Andriekus, specialiai atvykęs į šias iškilmes iš New Yorko. Žodžiu dar sveikino LB apygardos pirmininkas Antanas Škudzinškas, įteikdamas sukaktuvininkui Trijų prezidentų medali, neolituanų vardu skyrus pirmininkas Jurgis Lendraitis, įteikdamas gražų albumą, ir aplamai jaunimo ir gražiosios lyties, poetui visada teikusios daug įkvėpimo, balsų — stud. Birutė Vaičiūrgytė. Ši jauna, grakšti ir talentinga jaunosios kartos atstovė savo meniškų žodžių ir dar dovano tu karštų pabučiavimų tikrai galėjo poetą Stasi Santvarą staiga pajauinti bent 50-čia metų...

B. Vaičiūrgytė perskaitė visą eilę raštų gautų sveikinimų, apie kuriuos pakalbėjome kitą kartą. Tarpe jų buvo ir labai jautrus sveikinimas Stasio Santvaro žmonos Alės.

Pabaigoje tarė savo žodį patsai jubiliatas, plačiau pažvelgdamas į karo ir mūsų

Ar draugijos vadovai jau nebemoka lietuviškai?

Gegužės 18 d. buvo So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos mėnesinis susirinkimas, kuriame pagerbti du mirę nariai ir priimti du nauji. Fin. sekr. A. Druzdis pranešė, kad per balandžio mėnesį pajamų buvo \$14,255 ir kad pelno liko \$1,607.

Pirm. S. Drevinskis painformavo, kad nuo rudens antro aukšto salėje šeštadieniais numatoma rengti šokių, kad užkandinės įrengimo darbai, kuriuos prižiūri inž. E. Manomaitis, sparčiai vykdomi. Norima kuo greičiau užkandinę atidaryti. Joje tilps apie 100 žmonių ir bus gaminami lietuviški valgiai. Ją įrengus, nebus galima skystis, kad So. Bostone nėra lietuviškos valgyklos. Užkandinės įrengimas atsis apie \$30,000.

Sumanyta paieškoti aukotojų narių tarpe. Keltuvui buvo suaukota arti \$20,000. Užkandinė siekiama surinkti aukų iki š. m. rugsėjo 1 d. \$10,000. Aukojusių ne mažiau kaip \$25 pavadės bus surašytos specialioje lentelėje, pakabintose užkandinėje. Patys pirmieji ir didieji aukotojai buvo Jonas Averka su žmona. Jie ir keltuvui auškojo didžiausią sumą. Jau turima čekių ir pasizadėjimų per \$500. Aukų rinkimu daugiausia sielojasi E. Ketvirtis.

Reikia pagirti draugijos valdybą už pastangas plėsti draugijos veiklą, bet ją reikia smarkiai pabarti už lietuvių kalbos negerbimą.

Štai ir tų aukų užkandinė prašant, į narius kreipiamasi angliškai surašytu raštu, kurį pasirašė pats pirmininkas. Juk niekas neabejoja, kad daugumai narių lietuviškai skaityti vis dar lengviau ir maloniau negu angliškai. Tai ar jau nebėra vadovybėje žmogaus, kuris būtų galėjęs toki kreipimąsi į narius surašyti lietuviškai? Negi jau taip nusigventa?

J. V-gas

pačių sujauktus laikus, pareikšdamas tikėjimą išvijoje ir tėvynėje esančių kūrėjų lietuviškosios dvasios nesunaikinamą gyvybingumą bei padėkodamas šio jaukaus vakaro dalyviams ir rengėjams.

Po sukaktuvininko kalbos suaidėjo operinė "Pakelkime taurę linksmybės", po to — "Kai bučiavo ją Stasys", kilo šampano taurės ir publika sugaudė tradicinę "Ilgiausių metų"...

Literatūrinė puota tęsėsi ligi po vidurnakčio. Taip Bostonas pagerbė savo poetą.

Daug svečių buvo atvykusių iš toliau. Be jau minėtų programos dalyvių, iš New Yorko buvo atvykę poetas Antanas Rimydis, Antanas Diržys, dirigentas Vytautas Marijosiūsis iš Hartfordo, akt. Vytautas Valiukas iš New Haven, visa Vėbrų šeima iš New Haveno, žurn. Juozas Babelis iš Philadelphia, E. ir V. Rasteniai ir G. ir Alg. Budreckiai, V. Rutenienė iš New Yorko, St. ir K. Daugė-

los, dr. Valiukėnaitė su mamyte iš N. Hampshire ir eilė kitų bičiulių.

Paskutinis šio sezono subatvakaris

Palyginamai maža Bostono lietuvių kolonija vis dėlto turi pagrindo kaikiuriu požiūriu pasigirti prieš daug stambesnius lietuvių telkinius. Sakysim, visoje eilėje gana didelių kolonijų nėra nė vieno pastovaus kultūrinio sambūrio, kai tuo tarpu Bostone jau daugiau nei 20 metų veikia Kultūros klubas ir apie 15 metų — Kultūriniai subatvakariai. Taigi kas mėnesį, be kitų renginių, turime du susirinkimus, kurių programoje kviestiniai prelegentai kalba mokslo, meno ar kitomis temomis.

Įsisteigus Kultūriniais subatvakariams, galima buvo kiek būkštauti, ar pakaks dviem panašiem renginams laimėti. Bet, pasirodo, ir klube, ir subatvakariuose jų pakanka, į abiejų rengimų paskaitas lankosi daliniai net tie patys žmonės.

Paskutiniame šio sezono Kultūriniam subatvakari, gegužės 20 d., kalbėjo mūsų ižymusis istorikas dr. J. Jakštas apie Didžiąją Lietuvos Kunigaikštiją slavų tautų kaimynystėje, — apie jos plečimąsi, įjungtą gudiškąjį elementą, negincytą lietuvių vadovaujamąjį vaidmenį šioje valstybėje ir dabar pasireiškiančias emigrantų gudų pastangas mokslinei nepagrįstai argumentuoti ta istorinė Lietuvos kunigaikštija savintis.

Prelegentas kalbėjo apie dvi valandas, pacituodamas kitų istorikų pažiūras ir dėstydamas rimtai pagrįstą savo nuomonę.

Paskaitininką klausytojams pristatė Mykolas Druga, o susirinkimui vadovavo K. subatvakarių komisijos pirmininkas inž. Romas Veitas.

Kitas Kult. subatvakarių sezonas prasidės tik rudenį.

Bostono lietuviai ir Kauno įvykiai

Altos skyrius gegužės 22 d. buvo suaukęs įvairių organizacijų atstovus pasitariti, kaip atsiliepti į įvykius Kaune — jaunuolio A. Talo susidėginimą ir dėl to kilusias riaušes. Sutarta duoti telegramas prezidentui Nixonui ir prašyti jį išskirti Lietuvos reikalą, tariantis su Sovietų Sąjungos vadais. Alta, LB, Lietuvių klubas, respublikonai ir kt. kreipiasi į Mass. senatorius ir prašo juos paraginti prezidentą lietuvius užtarti.

Edmundas Ketvirtis čia pat paruošė pranešimą amerikiečių spaudai, kurį jis su A. Čapliku nuvežė į iškė vietos laikraščiams. Gegužės 23 d. pranešimas buvo išspausdintas.

Telegramų pasiūsta gana daug. Jei ir iš kitų vietovių jų tiek pasiūsta, tai jos sudarys didelę krūvą.

Pardavė Boston Herald

Bostone jau 125 metus eina respublikonų krypties laikraštis Boston Herald-Traveler. Jo leidėjai, nebevesti pajamų ir išlaikų galų su galais, pardavė laikraštį garsiajai Hearsto laikraščių leidyklai už \$8 milijonus. Atrodo, kad Herald bus sujungtas su Hearsto Bostone leidžiamu žurnaliniu formato Record American.

CAPE CODE, prie jūros, OLD SILVER BEACH.

W. FALMOUTH, išnuomojami visai naujame name gražiai įrengti atskiri kambariai su vonia.

Maistas šviežias ir gardžiai pagamintas. Pajūris švarus, vanduo šiltas, ir meškeriojantys džiaugsmas. Didelė motorinė valtis. Kainos prieinamos. Aplinka maloni tarp gražių ošiančių medžių. Teirautis sąlygų ir skubiai siųsti užsakymus adresu:

Aleksandrai Moriarty, 121 Bellevue Rd., Squantum, Mass. 02171.

CAPE CODE, prie gražaus ir švaraus ežero, balto smėlio puikios pagrantės ir kvepiančių didžiulių pušų — nuo liepos 1 d. ar anksčiau išnuomojama daili 5 kambarių su ugniakuru ir šildymu

vasarvietė

Kaina nebrangi, o malonumas didelis. Yra kaimelis, žuvininkams taip pat promoga. Teirautis sąlygų ir užsiskant skubiai rašyti:

Aleksandrai Moriarty, 124 Bellevue Rd., Squantum, Mass. 02171.

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Birželio 3 d. Santaros-Sviesos Federacijos rengiama dr. Broniaus Vaškėlio paskaita.

Birželio 10 d. 6 val. vak. 1941 metų birželio trėminių minėjimas Sv. Petro lietuvių parapijos salėje. Rengia LB apylinkė.

Birželio 10 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje krepšininčių šokių vakaras.

Rugpjūčio 13 d. Romuvos parke Montelloj - Brocktone Minkų radijo gegužinė.

Rugsėjo 10 d. Maironio parke Worcesteriye Bostono apygardos Lietuvių diena.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

NORI SUSIPAŽINTI

Is Connecticut valstijos amatininkas, vidurinio amžiaus, vidutinio ūgio ir svorio, geros sveikatos, finansiniai saugus, norėtu susipažinti su moterimi taip pat vidurinio amžiaus — dėl nuolatinės gyvenimo draugystės. Nesvarbu, ar gimusi Lietuvoje ar Amerikoje.

Prašau rašyti Keleivio adresu, pažymėjus "Perduoti Mr. L.T."

RADIJO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos etoties WLYN, 1360 ki lokikly ir is stoties FM 101.7 mc. veikia sekma die nias nuo 1 iki 1:30 val. die na. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauks r komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka.

Biznio reikalais krepšius Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

LIETUVOS ŽEMELAPIA

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (sieninis).

Dviejų savaitių rudens-žiemos ekskursijos į Lietuvą

Kaina nuo \$619.00

Ekskursijos išvyksta iš BOSTONO (NEW YORKO)

1972 m. RUGSĖJO 14 ir GRUODŽIO 21 d.

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Savininkė: Aldona Adomonienė

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešiant naująjį adresą, neužmiršti parašyti ir senąjį. Nepamirškite parašyti pašto numerio — zip code.

TINKA DOVANOTI

EWAKENING LITHUANIA, 187 psl., kaina \$3.00. Knygą parašė Jokūbas J. Stukas. Ji tinka skaitantiems angliškai ir norintiems susipažinti su Lietuvos praeimi ir dabartimi.

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, deda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite įdomių skaitytojų laiško skyrių, kuriame laukiame abipusių pasisakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiška, mūsų išieivijos laikraštis, ieškas naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

SLA SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS nieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su puse miliono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudes nuo \$100.00 iki \$10,000.00.

SLA — jaunimui duoda geresnį Taupomąjį Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžia.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1,000.00 apdraudos tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims. rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už \$1,000.00 akcidentalės apdraudės mokestis \$2.00 į metus

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonij. Kreipkitės! kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America

807 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

Vietinės žinios

Darbininkų draugijos susirinkimas

Šį sekmadienį, birželio 4 d. 2 val. popiet, So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose šaukiamas Lietuvių Darbininkų d-jos susirinkimas. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

N. Jonuška,
sekretorius

Reda ir Romualdas Veitai susilaukė dukrelės Nidos

Reda ir inž. Romas Veitai gegužės 21 d. susilaukė savo jaunos lietuviškos šeimos padidėjimo — dukrelės Nidos.

Nuoširdžiai sveikinam tėvus ir senelius Skolastiką ir Vytautą Stelmokus.

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Jo kaina metams \$7.00.

Apiplėšė lietuvių draugiją

Naktį į gegužės 23 d. į So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpas įsilaužė vagys. Jie išnešė spalvotą televiziją, išlaužė patalpose stovėjusius automatų ir paėmė ten rastus pinigus.

Taigi, So. Bostonas kasdien darosi vis panašesnis į kalėjimą ar kokią koncentracijos stovyklą, nes vis daugiau krautuvų užsitveria savo langus storais geležiniais tinklais ar vakare aklinai uždengia geležinėmis užuolaidomis. Bet vistiek įvairių nusikaltimų skaičius čia nemažėja ir darosi saugiau gyventi tikrai vagims.

Hancock dangoraižis bus 63 aukštų

John Hancock draudimo bendrovės statomas dangoraižis bus Bostone aukščiausias pastatas. Jis bus 800 pėdų aukščio ir turės 63 aukštus. Dangoraižis atsieis \$95 milijonus.

Dr. Br. Vaškelių paskaita rengia santariečiai

Primename, kad šį šeštadienį, birželio 3 d. 7:30 val. vak. Tautinės S-gos namuose So. Bostone rengiama dr. B. Vaškelių paskaita: "Tautos atspindžiai dabartinėje Lietuvos rašytojų kūryboje".

Paskaitą rengia Šviesos-Santaros Federacija.

Pašventino K. Mockaus paminklą

Sausio 8 d. Bostone mirė žymus visuomenininkas, pedagogas, žurnalistas Kazys Mockus. Sausio 11 d. jis palaidotas Forest Hills kapinėse.

Praeitą šeštadienį po pamaldų (jų metu giedojo solistas Benediktas Povilavičius ir bažnytinis choras) lietuvių parapijos bažnyčioje didelis būrys bostoniečių dalyvavo velionio antkapio pašventinime. Iš ten visi buvo pakviesti į velionio našlės Marijos Mockienės namus užkandžių, kurių metu buvo progos pasidalinti prisiminimais apie velionį Kazį Mockų.

Dorchesterio Moterų klubo susirinkimas

Dorchesterio Moterų klubo susirinkimas šaukiamas birželio 6 d. 7:30 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose. Po susirinkimo užkandžiai. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Valdyba

Bostoniečiai vaidins Jaunimo kongrese

Bostono lietuvių jaunimo dramos sambūris "Žvaigždė" yra pakviestas vaidinti Chicagoje šaukiamo Lietuvių Jaunimo Kongreso metu. Jis vaidins J. Grušo dramą "Barbora Radvilaitė". Režisuoja Algis Antanavičius.

I. Vasyliūno mokiniai Savaitgalio šventėje

Gegužės 20-21 dienomis Cyclorama salėje buvo "Circus of Arts Weekend Festival", kurio dalį programos atliko ir Community Music Center mokiniai kartu su savo mokytoju smuikininku Izidorium Vasyliūnu. Jie pateko ir į televizijos ekraną.

Kaip prekybininkai apgaudinėja

So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos pirmininkas St. Drevinskis informuoja, kad Mass. seimelio atstovai iš So. Bostono Raymond L. Flynn ir iš Dorchesterio James Hart šeštadienį, birželio 3 d. nuo 10 val. ryto iki 12 val. dienos bus So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose. Jų tikslas padiskutuoti ir padėti lietuviams tokiais klausimais, kurie liečia imigraciją, mokslą ir prekybininkų apgaudinėjimą. Atstovams asistuos Ramūnė Kalėdaite, Jonas Ambrozaitis, Martynas Scheralis ir Germantas Griauzdė.

Gal laimėjote?

Jaunimo Kongreso Bostono finansų komitetas šį penktadienį, birželio 2 d., rengia vajaus pabaigtuves Tautinės Sąjungos namuose. Pradžią 7:30 val. vak. Čia laimingieji pasims savo laimikius, o nelaimingieji pasidžiaugs kartu su sėkmingai baigiamu vaju.

Komitetas kviečia visus atsilankyti.

FORTUNA FUEL CO.

478 ADAMS ST. QUINCY
(Just beyond the Hollow)

CITGO CLIMATIC HEATING OILS

OUR CUSTOMERS GET 24 HR. BURNER SERVICE

Golden Platter Parts Protection Plan

Complete forced hot water baseboard systems steam and hot water cast iron wet base boilers.

Over 40 years experience... Easy budget payment plans

CALL 773-4949 or 436-1204

Paminėjo K. Merkį

Bostono Sunday Herald gegužės 28 d. paminėjo Kazio Merkio laimėjimą Boylstono šachmatų turnyre (pirmas B klasėje) ir pridėjo prie jo pavardės prierašą: "nice to see that familiar name again."

R O S S

— Dengimas — Smalavimas —
— Žvyravimas —

Visų rūšių stogų dengimo ir vandens nutekamųjų vamzdžių darbai. Veltui įkainavimas. Kreiptis tel. 268-2973 (23)

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

Yra vienintelė oficiali įstaiga Worcester, kuri siūnia siuntinius iš viso Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nuveina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis. Vedėja B. Sviklienė

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
I P E D I N I S
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Tretiačieniais neįreikiama
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

Ketvirtis & Co.
— JEWELERS —
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius
fiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

Peter Maksutis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.
Atlieku visus patalynius, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.
Telefonas: 698-8675

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Tretiačieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 Country Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. 586-7209

E. KARDELINEN DAINŲ PLOKSTELĖ
Keleivio administracijoje galima gauti Lietuvos operos solistes Elzbieta Kardeleinienę įdainuotų dainų ir arijų plokstele. Kaina \$6.00. Paštu nesučiame.

Laisvės Varpas
Lietuvių Radijo Valanda
Sekmadieniais 11-12 val.
AM 1,430 KC ir FM 107.9 MC
Vedėjas PETRAS VIŠČINIS

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavų, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigų, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes. Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti giminės čia pas save į svečius ar nuolatiniams apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite. Vedėjas A. Schyrinski

COSMOS PARCELS
EXPRESS CORP.
AND
TRAVEL INFORMATION
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siūnia betarpiškai
IS BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Prekės parduodamos nužemintomis kainomis.
Galima užsisakyti rublių sertifikatus, automobilius, šaldytuvus ir pan.
Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
Kitomis valandomis pagal susitarimą telefonu.
389 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

The Apothecary
LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINE

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6620

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

460 West Broadway, South Boston, Mass. 02127

Skambinkite 268-2500

D A B A R

už 90 dienų įspėjimo indėlius moka

5 1/2 %

už visus kitus indėlius moka

5 1/4 %

Nuo įdėjimo dienos — Kas mėnuo priskaitomi nuosimėčiai — Pilnas draudimas Bankas veikia 105-tuosius metus. Nuosimėčiai yra nurašomi nuo Mass. mokesčių. Bankas atidarytas nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet. Šio banko direktorių taryboje yra adv. J. Grigalius. Reikale su tarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas (Assets) yra virš 210,000,000

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popierius Sienuose
Stiklas Langams
Virklio reikmenys namams
Reikmenys plumbieriams
Visosios geležies daiktai

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti giminės Lietuvoje ar juos atsikviesti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigų ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydus, męgtinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyriu Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
šeštadieniais 8—12

Birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais įstaiga bus šeštadieniais uždaryta

393 West Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis